VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 150 — Vol. L vuosikerta | Sudbury, Ont. | Torstaina, jouluk. 29 p. — Thursday, Dec. 29, 1966

4 kirkonmiestä rauhan matkalle

Rabbi Feinberg, pastori Niemöller, Rev. Muste ja Rt. Rev. Reeves matkustavat Hanoihin USAn lupaa odottamatta; canadalaiset vahvistaneet tiedot Hanoin pommituksesta

Pariisi. — Neljä kansainvälisesti tunnettua kirkonmiestä, mukaanlukien rabbi Abraham Feinberg, Torontosta, julkaisi keskiviikkona täällä tiedon, että he matkustavat ensi viikolla Hanoin kaupunkiin Pohjois-Vietnamissa, protestoidakseen "inhoittavaa, tarpeetonta ja vaarallista sotaa vastaan" Vietnamissa.

Rabbi Feinberg sanoi, että he tulevat "kaikista vaaroista huolimatta osallistumaan mihin tahansa toimintaan, johon Hanoin asukkaat heitä haluavat.

Muut tähän ryhmään kuuluvat kirkonmiehet ovat: pastori Martin Niemöller Saksan evankelisesta kirkosta, piispa Ambrose Reeves Englannin anglikaanisesta kirkosta ja tunnettu pasifisti Rev A. J. Muste, Yhdysvalloista.

He lähtevät Lontoosta Hanoihin maanantaina ja ovat ainakin 2 viikkoa Pohjois-Vietnamissa. "Me tulemme tekemään kaikkemme kiinnittääksemme huomiota tämän inhoittavan, tarpeettoman ja vaarallisen sodan realiteetteihin" sanoi rabbi Feinberg . . .

"Minä en halua polttaa itseäni budhalaismunkkien lailla. Mutta me neljä tulemme jakamaan vietnamilaisten vaarat missä tahansa he ovat. Me kaikki haluamme tulla takaisin elävinä."

Tämän matkan on järjestänyt Kansainvälinen aseistariisunnan ja rauhan konferenssi (ICDP eli International Conferation of Disarmament and Peace).

ICDP esitti aikaisemmin Pohjois-Vietnamin suurlähetystölle parjisissa ehdotuksen, että ryhmä länsimaisia miehiä haluaa mennä tutkimaan Hanoin ilmapommituksen tuhoja.
he saivat viisumin keskiviikkona.

Pastori Niemöller on 75-vuotias. Hän palveli ensimmäisen maailmansodan aikana yhden saksalaisen sukellusveneen komentajana. Natsien hallituskaudella hän oli sodan avustamisen vuoksi 10 vuotta pidätettynä.

Anglikaanipiispa Reeves on 67-vuotias. Hänet karkoitettiin Etelä-Afrikasta rotusyrjinnän vastustamisen vuoksi.

Rev Muste on 82-vuotias pasifisti.

Niin rabbi Feinberg kuin Tri. Mustekin matkustavat yhdysvaltalaisina Yhdysvaltain passilla. Yhdysvaltain lait kieltävät heiltä oikeuden mennä Pohjois-Vietnamiin. Kummaltakin on kielletty matkustuslupa — mutta he menevät kuitenkin.

Yhdysvaltain nykyisten lakien mukaan heille voidaan antaa Pohjois-Vietnamissa vierailusta jopa 5 vuoden vankilarangaistus ja sakkoa aina 5,000 dollariin saakka.

Tri Muste sai kolmisen viikkoa sitten Yhdysvaltain ulkoministeriöltä tiedon, että hänen passinsa ei anna oikeutta matkustaa Pohjois-Vietnamiin. Rabbi Feinberg ei ole tähän mennessä saanut mitään tietoa vaikka hän esitti matkustuspyyntönsä jo viime elokuussa.

Tri Muste oli yhdessä toisten yhdysvaltalaisten pasifistien kanssa viime huhtikuussa Saigonissa. Heidät karkoitettiin sieltä noin viikon vierailun jälkeen.

Tri Musteen pitäisi mennä tammikuun 3 pnä oikeuteen syytettynä Saigonissa pidetystä mielenosoituksesta rauhan puolesta. Hän sanoo kuitenkin huolehtineensa lakimiehensä kautta siitä, että jutun käsittely lykätään.

Tri Niemöller sai maailmanlaajuista kuuluisuutta ryhtyessään avoimesti vastustamaan Hitlerin sotasuunnitelmia toisen maailmansodan edellä. Palveltuaan ensimmäisen maailmansodan aikana Saksan erään sukellusveneen komentajana Niemöller liittyi sodan päätyttyä kirkon palvelukseen.

Aluksi Niemöller tuki Hitleriä luullen, että Hitler johtaa Saksan pois toivottomuustilasta. Hän erosi natseista jo v. 1933 poliittisen erimielisyyden vuoksi. Vuonna 1934 häntä vastaan tehtiin pommitusyritys. Vuonna 1938 Niemöller vangittiin syytettynä natsijohtajien halventamisesta ja kirkon saarnatuolin käytöstä luvattomaan tarkoitukseen. Hän sai siitä 7 kuukauden vankituomion mutta pidettiin sen jälkeen "suojaturvassa."

Ottawa. — Canadan ulkoministeriön eräs puhemies vahvisti keskiviikkona tiedon, että kansainvälisen valvontakomissionin canadalaisjäsenet ovat tiedoittaneet, jotta yhdysvaltalaiset pommit ovat aiheuttaneet vahinkoa Hanoin kaupungin rajojen sisäpuolella.

Valvontakomissionin viisi canadalaisjäsentä on Hanoissa ja he ovat miltei päivittäin yhteydessä Canadan ulkoministeriön kanssa.

Heidän raporttinsa vahvistaa tiedot yhdysvaltalaisten pommien aiheuttamista vaurioista joulukuun 13 päivältä, mutta lähempiä tietoja heidän raportistaan ei ole annettu siksi, kun ne ovat edelleen tutkittavana, selitti ulkoministeriön puhemies.

Japanissa pidetään vaalit tammik. 29 pnä

Tokio. — Mädännäisyyden, skandaalijuttujen ja opposition kovan painostuksen kohteena ollut Japanin hallitus hajoitti parlamentin tiistaina ja määräsi, että uudet vaalit pidetään tammikuun 29 pnä.

Tarkkailijat arvelevat, että pääministeri Eisaku Sato ja hänen liberaali-demokraattinen hallituksensa tulee melko varmasti uudelleen valituksi.

Kiesinger vetosi Saksan naapurien hyvään tahtoon

Bonn. — Kansleri Kurt Georg Kiesinger, joka palveli natsipuolueen jäsenenä Hitlerin hallitusta katkeraan loppuun saakka, esitti viikon vaihteessa vetoomuksen, että maailman tulisi uusia luottamuksensa Saksaan ja Saksan kansaan.

Radio- ja televisioverkoston välityksellä lähettämänsä joulutervehdyksen yhteydessä kansleri Kiesinger sanoi toivovansa, että länsi-saksalaisten toisen maailmansodan päättymisen jälkeen osoittama hyvä tahto saisi vastinetta ulkomailta.

"Yli 20 vuotta meidän kansamme, parlamenttimme ja hallituksemme ovat yrittäneet sanoin ja teoin hävittää epäluuloja.

"Saksan ongelman ratkaiseminen vaatii Länsi-Saksan liittolaisten ja naapurien luottamusta", sanoi hän.

Spellmanin sotasaarna arvostelun kohteena

Paavin sanotaan olevan "pettyneen" kardinaali Spellmanin voittorukouksista.

Vatikaani. — Vatikaanin piireistä ilmoitettiin maanantaina, että yhdysvaltalaisen kardinaalin, Spellmanin, Etelä-Vietnamissa pitämä sotasaarna, minkä yhteydessä hän esitti mielipiteen, ettei häntä tyydytä mikään muu kuin Yhdysvaltain joukkojen aseellinen voitto, voi vaikeuttaa paavi Paavali VI ponnisteluja rauhan palauttamiseksi Vietnamissa.

Vatikaanissa esitettiin valittelu kardinaali Spellmanin saarnasta minkä mukaan yhdysvaltalaisjoukot sotivat Vietnamissa sivistysmaailman puolesta, ja että voitto vähempää tulosta ei voida kuvitellakaan.

Moskova. — Ranskan ja Neuvostoliiton sanomalehdistö arvosteli viikon alussa erittäin terävästi kardinaali Spellmanin sotasaarnaa.

Kardinaali Spellman, Yhdysvaltain asevoimien roomalaiskatolinen kirkkoherra ja New Yorkin arkkipiispa, piti sotasaarnansa lauantaina Than Son Nhutin lentotukiasemalla, Saigonin lähettyvillä.

"Me toivomme ja rukoilemme", sanoi kardinaali Spellman, "että asevoimiemme miesten ja naisten urheuden, uhrautuvaisuuden ja palvelun perusteella me saavutamme pian voiton, mitä me kaikin Vietnamissa ja kaikkialla maailmassa toivomme ja rukoilemme, sillä voitto heikompaa tulosta ei voida kuvitellakaan."

Neuvostoliiton hallituksen lehti Izvestija huomioi maanantaina, että kardinaali Spellman on unohtanut raamatun käskyn "Älä tapa". Lehti huomioi, että kardinaali Spellmanin sotahenkinen saarna on täydellisesti ristiriidassa paavi Paavali VI vetoomuksen kanssa tämän verisen ihmisteurastuksen lopettamiseksi.

Samalla tavalla Pohjois-Vietnamissa arvosteltiin kardinaali Spellmania "papin kaapuun kätkeytyneeksi taantumukselliseksi". Hanoissa ilmestyvä eräs lehti sanoi, että kardinaali Spellman on kovaäänisesti kehoittanut Yhdysvaltoja laajentamaan hyökkäyssotaansa.

Vatikaanista ei tämän "saarnan" johdosta annettu mitään virallista lausuntoa, mutta epävirallisesti tiedoitettiin, että paavi pahoittelee siitä kun Spellmanin kerrotaan ilmaisseen mielipiteen, että voitto huonompaa tulosta ei voida kuvitellakaan.

Paavi Paavali ilmaisi syvän valittelunsa siitä kun sota aloitettiin uudelleen 48 tuntia kestäneen jouluniloman jälkeen.

Istanbul. — Neuvostoliitto ja Turkki sanoivat täällä yhteisessä julkaisemassaan kommunikeassa tiistaina, että "Vietnamin kansalle pitäisi antaa täysi vapaus omien asioittensa ratkaisemiseksi".

Tämä julkaisu julkaistiin Neuvostoliiton pääministeri Alexei Kosygin lähdettyä 8-päiväisen vierailunsa jälkeen takaisin Moskovaan. Häntä oli kotimatkalle saattamassa Turkin pääministeri Süleyman Demirel.

NL sai tänä vuonna suuren viljasadon

Moskova. — Maatalousministeri Vladimir V. Matskevich tiedoitti tiistaina, että tänä vuonna on korjattu ennätysmäärä viljaa, kaikkiaan 171,000,000 metritonnia.

Tämä nosti aikaisempaa arviota, mikä oli 160,000,000 — 165,000,000 metritonnia.

Mr. Matskevich sanoi, että hyvä sää vaikutti myönteisesti tämän vuoden hyvään satoon. Toisaalta hän korosti, että viljatuotannon lisääntyminen on tulosta ekkerialan kehittämisen asiaan ratkaisevasti.

Hänen selityksensä mukaan Neuvostoliitossa korostettiin vielä kaksi vuotta sitten uusien viljapeltojen raivaamista ja sen sijaan vähemmän tuotannon lisäämistä vanhoilla viljapelloilla.

Maatalouskoneiston ja keinolannoitteiden lisääminen auttoi nyt viljasadon lisäämistä.

Ennätysmäisestä viljasadosta huolimatta Neuvostoliitto on todennäköisesti tänäkin vuonna viljaa ostamassa ulkomailta. Matskevichin selostuksen mukaan tulee helpommaksi kuljettaa viljaa Canadasta Siperiaan, kuin lähettää Ukrainasta Venäjän koko maan poikki rautateitse.

Canadasta ostettu vehnä vapauttaa Länsi-Neuvostoliitossa tuotetun viljan maan omaan käyttöön ja lähetettäväksi ulkomaille Neuvostoliiton sitoumusten täyttämiseksi.

Aikaisemmin tehtyjen sopimusten mukaan Neuvostoliitto on sitoutunut kahden vuoden ajaksi vehnän ostoon Canadasta.

Neuvostoliitto on kauan lähettänyt vehnää ulkomaille, mutta vuodesta 1963 lähtien olleet epäedulliset säät vähensivät jatkuvasti sen viljatuotantoa.

Washingtonin tiedonantoihin ei voida luottaa -- Timesin mies

Pulitzerin palkinnon saanut kirjeenvaihtaja myöntää, että Hanoin asutuskeskuksia on pommitettu

New York. — New York Timesin kirjeenvaihtaja, mainitun lehden apulaistoimittaja Harrison E. Salisbury, jota on kunnioitettu Pulitzer-palkinnolla sanoo "paikan päällä suoritettujen tutkimusten viittaavan siihen, että yhdysvaltalaispommitus on jonkin aikaa aiheuttanut huomattavasti siviili-ihmisten menetyksiä Hanoissa ja sen lähettyvillä."

Yhdysvaltain viranomaiset ovat virallisesti vakuuttaneet, että joulukuun 13 ja 14 päivinä ei pommitettu Hanoin asutusalueita ja että mitään asutuskeskusten pommituksia ei ole valtuutettu. Sen lisäksi Washington väitti, että Hanoin kaupungin siviilimenetykset voivat johtua puolustusvoimien maasta ilmaan ammuttavien rakettien takaisin kaupunkiin putoamisesta.

Tämän jälkeen Yhdysvaltain ulkoministeriö ilmoitti viime torstaina, että vaikka Washington on vakuuttunut, jotta ainoastaan sotilaallisia kohteita on pommitettu, "vahingonpommituksen mahdollisuutta" ei voida jättää laskuista pois. Ulkoministeriön torstaisessa lausunnossa sanottiin, että jos pommituksessa on kuollut siviilejä, niin Yhdysvallat esittää pahoittelunsa siitä

Times-lehden apulaistoimittaja mr. Salisbury saapui viime perjantaina Hanoin kaupunkiin ja kirjoitti samana päivänä lehdelleen, mitä hän oli siellä henkilökohtaisesti nähnyt ja mitä kaupungin asukkaat olivat hänelle kertoneet.

"Tämä kirjeenvaihtaja ei ole ballistiikan spesialisti", hän kirjoitti. "Mutta useiden vaurioltuneiden alueiden tarkastaminen ja keskustelu silminnäkijäin kanssa on tehnyt selväksi Hanoin asukkaiden varmasti uskovan, että yhdysvaltalaiset lentokoneet pommittivat heitä, että he ovat varmasti nähneet yhdysvaltalaisia lentokoneita kaupungin yllä ja että tuhoa on varmasti tapahtunut kaupungin sydämessä."

Hanoin aikaisempien tiedonantojen mukaan amerikkalaiset lentovoimat pommittivat mainittuina päivinä ensimmäisen kerran Hanoin kaupunkia. Niiden tietojen mukaan pommituksessa kuoli ja haavoittui 100 siviiliä; kymmeniä asuintaloja tuhoutui ja vaurioitui.

Toisin kuin on Yhdysvaltain tiedonannoissa kerrottu, paikan päällä suoritettu tutkimus viittaa siihen että Yhdysvaltain pommitus on aiheuttanut huomattavasti menetyksiä siviiliväestön keskuudessa Hanoissa ja sen ympäristössä, tiedoitti mr. Salisbury.

Hanoi on 600,000 asukkaan kaupunki. Sen yhteydessä olevat esikaupungit huomioiden Suur-Hanoin asukasluku on 1,100,000.

Ensimmäiseksi tarkastettu alue oli Pgo Nguyen Tihap katu, noin 3 minuutin ajomatkan päässä hotellista ja 100 yardin päässä keskustorilta, selitti mr. Salisbury. Kolmetoista taloa oli siellä tuhottu — suurimmalta osalta 1-kerroksisia tiili- ja rappitaloja. Phuc Lan budhalais-pyhättö oli myös pahoin vaurioitunut.

Viisi ihmistä santoaan kuolleen ja 11 haavoittuneen; 39 perhettä joutui kodittamaksi, selittää mr Salisbury.

Joulukuun 13 pnä, klo 3 ip. tuhoutui noin 300 asuntotaloa Punaisen joen rannalla noin neljännesmailin päässä Pho Nguyen kadulta ja samanlaisen matkan päässä hotellista, (missä mr. Salisbury asui) . . . Tämä noin 200x70 yardin suuruinen alue oli maan tasalla räjähdysten ja tulipalon johdosta. Neljän ihmisen sanotaan kuolleen ja 10 loukkaantuneen.

Kolmas tuhoja kärsinyt paikka oli Badinhin alue, mikä on Hanoin diplomaattikeskus. Siellä, Khuc Hao kadulla, on Kiinan suurlähetystö ja Romanian suurlähetystö. Pienempää vauriota oli tullut Kiinan ja Romanian suurlähetystöjen katoille. Kummastakin lähetystöstä näytettiin pommisirpaleita, joiden sanotaan tulleen Yhdysvalloista.

Pohjoisvietnamilaiset esittivät pommituskohteena Phuza-kylän, mikä on ehkä neljän mailin päässä kaupungin sydämestä. Kylän 24 asuntoa sanotaan joutuneen pommituksen kohteeksi elokuun 13 pnä kello 12.17 ip. Kylä tuhottiin; 24 ihmistä kuoli ja 23 loukkaantui. Lentäjä ammuttiin alas.

On aiheellista sanoa, kertoo mr Salisbury, että nähtyään omin silmin tällaisia todisteita, Hanoin asukkaat eivät anna juuri mitään arvoa Yhdysvaltain tiedonannoille.

MARGARIININ HINTA KOHOAA ENSI VIIKOLLA

Hinnankorotuksen syyksi sanotaan mr Sharpin minibudjettia — koskee pahiten pienituloisia

Toronto. — Margariinin hinta kohoaa kautta Canadan ensi viikolla sentillä tai kahdella paunaa kohti, tiedoitettiin täällä viikon alussa. Hinnankorotuksen syyksi sanotaan raha-asiainministeri Mitchell Sharpin minibudjetin mukaan kohoavia veroja.

Voin hintaa ei kohoteta, tiedoittaa Lever Bros. Ltd:n presidentti John C. Lockwood, selittäen, että margariini on ainoa ruokalaji, mihin liittovaltion myyntiverokorotus vaikuttaa.

Tämä hinnankorotus ei koske voita, kananmunia maitoa eikä muita sentapaisia ruokatavaroita, eipä edes multasieniä. Mutta karamellit ja sokerileivosteollisuuden muut tuotteet ovat tämän veron alaisia.

Margariinin hinnan korotuksesta ilmoitti tiistaina samanaikaisesti Lever Bros., Canada Packers Ltd., Monarch Margarine Co. ja Swift Canadian Co. Ltd. Tämän tiedonannon mukaan tukkukauppiaiden täytyy nyt maksaa neljännes-sentistä puoleen senttiin enemmän paunalta margariinia.

"Myyntivero lisää nyt lähes $6,000,000 vuodessa Canadan perheenemäntien ruokatavaramenoja. Valitettavasti tämä hinnankorotus tuntuu vaikuttavan eniten niihin kuluttajiin, joilla on heikompi maksukyky", sanoi mr. Lockwood.

Voi on Canadassa paljon pidetyimpää kuin margariini. Voin kulutus keskimäärin kutakin canadalaista kohti on 18½ paunaa vuodessa ja margariinin kulutus 8½ paunaa asukasta kohti vuodessa.

Canadan kuluttajainyhdistyksen johtaja, mrs. R. W. Morningstar sanoi että mainittu järjestö tulee protestoimaan margariinin hinnankorotuksia vastaan. "Se on pienituloisia syrjivä hinnankorotus", hän sanoi.

"Margariini alistettiin alunperin myyntiveron alaiseksi meijeriteollisuuden suojaamisen tarkoituksessa", sanoi mr. Lockwood. "Kun hallitus harkitsee nyt voin tuottamista ulkomailta, tämä argumentti ei tuskin ole enää pätevä."

HANOI SANOI USAn POMMITTANEEN TAHALLISESTI KIRKKOJAKIN

Tokio. — Hanoin radio tiedoitti maanantaina, että Yhdysvaltain lentokoneet ovat "pommittaneet ja tulittaneet tahallisesti Pohjois-Vietnamin rauhantahtoisten katolilaisten lähes sataa kirkkoa.

Tämän radiouutisen mukaan amerikkalaisten ilmapommituksen johdosta on kuollut roomalaiskatolisen kirkon kaksi pappia, Rev. Truong Van Loc ja Nguyen Van Ngoc — kummatkin Ha Tinh maakunnasta.

"Kaikkein raain" yhdysvaltalaispommitus tapahtui yllättäen huhtikuun 24 pnä 1966 Thu Turng-katolisen seurakunnan messujumalanpalvelutilaisuutta vastaan, jolloin pommituksen uhriksi joutui toistasataa seurakuntalaista, sanottiin radiouutisessa.

Tokiossa vastaanotetun radiotiedonannon mukaan Yhdysvallat "käytti katolilaisia vastaan sirpalepommeja, mitkä on tarkoitettu yksinomaan ihmisiä vastaan käytettäväksi." Tämän tiedonannon mukaan Rev. Ngoc kuoli sirpalepommin uhrina syyskuun 20 päivän ilmapommituksessa. USA:n ulkoministeriön sanomalehtivirkailija Carl Bartch antoi tiistaina uudelleen lausunnon, että Yhdysvaltain ilmavoimien maaleina on "ainoastaan sotilaallisia kohteita", mutta hän ei halunnut kuitenkaan antaa mitään lausuntoa New York Timesin apulaistoimittajan Harrison E. Salisburyn Hanoin uutistiedosta, mikä viittaa siihen, että Yhdysvallat on pommittanut laajassa mittakaavassa siviiliasutuskeskuksia.

Saigon. — Vietnamilaisjoukot aiheuttivat tiistaina Saigonin pohjoispuolella melkoisia menetyksiä amerikkalaisille.

Yhdysvaltalaispiirien antamien tietojen mukaan hyökkäykseen osallistui 600—1,000 pohjois-vietnamilaista sotilasta. Hyökkäys tehtiin 280 mailia Saigonista pohjoiseen sijaitsevan Yhdysvaltain ensimmäisen ratsuväkidivisionan etulinnaketta vastaan, missä kerrotaan olleen 170 miestä. Hyökkäys tapahtui kello 1 ap. 18 tunnin kuluttua jouluvälirauhan päättymisen jälkeen.

Taistelu kesti 2 tuntia ja yhdysvaltalaiset joutuivat käyttämään tykkejäänkin lähitaistelussa. Vietnamilaisten sanotaan yrittäneen tuhota käsikranaateilla neljä 155-millimetrin ja kuusi 105 millimetrin tykkiä. Heidän sanotaan tuhonneen 5 tykkiä ja vaurioittaneen yhtä.

Miesmenetysten sanotaan olleen kummallakin puolen suuren — tarkoittaen tämä amerikkalaisten kohdalta sitä, että yhdysvaltalaisjoukko-osasto ei ollut yhteenoton päätyttyä enää taistelukuntoinen yksikkö.

Yhdysvaltalaiset suuret B-52 lentokoneet pommittivat tiistaina Pohjois ja Etelä-Vietnamia.

VIIME TIEDOT

Hongkong. — Täällä julkaistujen tietojen mukaan Kiinan valtiopäämies Liu Shao-chi ja puolueen yleissihteeri Teng Hsiao-ping ovat itsearvostelunsa perusteella tunnustaneet rikkoumuksensa puheenjohtaja Mao Tshe-tungin aatteita vastaan. Punaisten vartiomiesten kampanja heidän poliittisen päänsä menoksi kerrotaan jatkuvan edelleen.

Peking. — Pekingin radio tiedoitti keskiviikkona, että Kiina räjäytti eilen viidennen atomipomminsa Kiinan länsiosassa. Samalla kertaa Kiinan hallitus toisti aikaisemman lausuntonsa, että Kiina ei tule ensimmäisenä käyttämään ydinaseita.

Lontoo. — Pääministeri Harold Wilson tiedoitti keskiviikkona, että Neuvostoliiton pääministeri Alexei Kosygin tulee Britanniaan viikon kestävälle vierailumatkalle helmikuun 6 päivänä.

Santiago. — Pohjois-Chilen alueella keskiviikkona tapahtunut maanjäristys hajotti taloja ja aiheutti muutakin omaisuusvahinkoa. Virallisten tietojen mukaan maanjäristyksessä kuoli 3 ihmistä ja 6 muuta loukkaantui.

New Delhi. — Canada ja Intia allekirjoittivat keskiviikkona $7,000,000 arvoisen korottoman lainasopimuksen, minkä perusteella Intia saa Canadasta 30 junaveturia. Laina lankeaa maksettavaksi takaisin 50 vuoden aikana.

PUOLUESIHTEERI JA PRESIDENTTI 'TULESSA'

Peking. — Kiinan pääkaupungin talojen seinille ilmaantui viime viikolla valtavia punaisten vartiomiesten julisteita, joissa vaaditaan Kiinan valtionpäämiehen Liu Shaotshin ja kommunistisen puolueen sihteerin Teng Hsiao-Pingin eroa.

Vaikkakin Liun ja Tengin eroa on vaadittu jo aiemmin, levitettiin julisteita nyt paljon enemmän. Lisäksi ne olivat paljon suurempia ja helppotajuisempia.

"Erottakaa Liu kommunistisen puolueen keskuskomiteasta", Liu Shao-tshiltä ja Teng Hsiao-pingiltä on riistettävä kaikki valta ja heidät on erotettava kaikista viroista", "Liu on äärioikeistolainen numero yksi. Hän on kuin kala, joka aina karkaa verkosta", sanottiin julisteissa.

Valtavat väkijoukot kerääntyivät suureen joukkokokoukseen Pekingin jalkapallostadionille, jonne mahtuu 100,000 ihmistä. Epävirallisten tietojen mukaan kokouksessa esitellään Pekingin entinen pormestari Peng Tshen ja kaksi samaan aikaan hänen kanssaan "puhdistettua" entistä varapääministeriä. Näiltä aiotaan julkisesti kysyä, kuka johtaa "puolueen vastaista linjaa". Nämä muut kaksi epäsuosioon joutunutta ovat entinen esikuntapäällikkö Lo Jiutshing ja entinen kulttuuriministeri ja puolueen propagandapäällikkö Lu Ting-ji.

OPISKELIJOITA SYÖMÄLAKOSSA OTTAWASSA

Ottawa. — Kylmästä säästä huolimatta opiskelijat jatkoivat tiistaina 200 tuntia kestävää syömättömyysmielenosoitusta Kansallisen sotamuistopatsaan luona, protestoiden siten Vietnamin julmaa sotaa vastaan.

Tämä kahdeksan henkinen opiskelijaryhmä nautti joulupäivänä ainoastaan vettä ja teetä. Lämpötila laski tiistaina 5°:seen yläpuolelle nollan (F), mutta Toronton yliopistolla musiikkiostuudilla opiskeleva Ruth Pincor sanoi, että pahempikin voisi keottelevmuo.

"Minua pyörryttii vähän tiistaina, mutta yleisesti puhuen tilanne ei ole liian vaikea. En ole tuntenut todellisia nälkäkipua . . . kylmä sää on pahempi vihollinen kuin nälkä. Se on suurin vaikeutemme.

Kahdeksan opiskelijaa, joista kaksi tyttöä, keräsi mielenosoituksensa yhteydessä varoja, mitkä he kehoittavat ohjaamaan lähettämään Canadian Service komiteelle (kveekareille) rahalahjoituksia lähetettäväksi Vietnamiin sodan uhrien avustamiseksi.

Yksi opiskelija sanoi tiistaina, että eräs ystävä oli luvannut lahjoittaa asian hyväksi $1,000 — mutta hän ei antanut yksityiskohtaisempia tietoa asiasta.

Tämä ryhmä aloitti syömälakon Vietnamin julmaa sotaa vastaan perjantaina, jouluk. 23 pnä. Nuoret lopettavat lakkonsa uudenvuoden aattona järjestämänsä pienen rauhanvalvojaistilaisuuden jälkeen, sanotaan luo. Ensimmäisen 3 päivän aikana he ovat nauttineet appelsiinimehua, mutta nyt vain vettä ja teetä.

He ovat majoitettuna opiskelijain suojeluomminallissa asunnossa ja käyvät vuorollaan 6-tuntia kestävässä "vahtipalveluksessa" aina, silloin kun paikalla on ihmisiä, joille voidaan näyttää julisteita, missä kehoitetaan lopettamaan sodan uhrea.

Lääkärien ryhmä tarkastaa säännöllisesti opiskelijain terveydentilan.

Me olemme syömälakossa — emme itsemme rankaistaksemme, emmekä protestoidaksemme, vaan vedotaksemme avun saamiseksi sanoi teologian alaa tutkiva mr. Rothman.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264.
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing Address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75 USA:ssa 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25
3 kk. 2.75 Suomessa: 1 vk. 10.50, 6 kk. 5.75

Oi onnettomia suurliikkeitä!

Kuten on uutistiedoissa kerrottu, elinkustannusten suurta nousua tutkinut senaatin ja alahuoneen yhteinen komitea julkaisi joulu edellä "Salomonin päätökseen" verrattavan väliraportin, missä sanotaan, että hintojen suuresta viimeaikaisesta noususta ei voida syyttää mitään ryhmää — ei vähittäiskauppiaita, ei tukkuliikkeitä eikä tuottajia, mutta sanotaan kuitenkin, että hallituksen velvollisuus on toimia paremmin kuluttajain "opettamiseksi" ja "turvaamiseksi".

Siitä sitä onkin koko suun täydeltä "kaikkea kaikille" ohjelmaa: Suurpääoman voittoilulle annetaan siunaus sanomalla, että mitään ryhmää ei voida hintojen noususta syyttää, mutta samalla kertaa olisi kuulema hallituksen toimesta annettava kuluttajille sekä "turvaa" että "opetusta" vääripeluuta vastaan! Meidän on kuitenkin vaikea käsittää, miksi hallituksen pitäisi mainitun väliraportin mukaan perustaa erikoinen osasto tai peräti ministeriö "kuluttajain etuja valvomaan", jos siinä suhteessa ei kerran mitään "valvottavaa" ole — kun "mitään ryhmää ei voida syyttää" sen paremmin hintakiskonnasta kuin voittoilustakaan?

Asiaa tarkemmin ajatellessa on kuitenkin myönteisenä seikkana huomioitava se puoli, että tämä parlamenttikomitea ei kaikesta huolimatta esittänyt "Olkaa armeliaita suurpääomalle" liikkeen perustamista niitä "itsekkäitä", "etulevia" ja "turhasta ryppyileviä" perheenemäntiä vastaan, jotka joulun alusviikoilla järjestivät protestimielenosoituksia suurten ketjukauppojen edustalla mahdottomiin mennyttä hintakiskontaa vastaan.

Sanotaan "että väkisin metsään viety koira ei hauku oravaa" — ja tässä yhteydessä tulee muistaa, että niitä "oravia haukkuvia koiria" eli työväenliikkeen (NDPn) edustajia on tutkivassa parlamenttikomiteassa vain pienen pieni vähemmistö. Tämä selittää sen, miksi komitean virallinen kanta, mikä julkaistiin tässä väliraportissa, on niin säyseä, kesy ja pyöreä, ettei sillä ole kerta kaikkiaan paljoakaan arvoa.

* * *

Emme kuitenkaan lukeudu niihin, jotka kyynillisesti olettavat kohauttaen sanovat, ettei tällä kuulustelulla ole muka mitään arvoa. Tosiasia nimittäin on, että yksistään tämän kuulustelun järjestäminen pakotti suuret ketjuliikkeet panemaan vähän jarruja päälle ruokatavarain hintojen jatkuvalle korotukselle juuri joulun alla, jolloin suurpääoman mielessä on kaikkea muuta muttei hinnankorotusten estämisiä. Pelätten yleisen mielipiteen valtavaa painostusta, suurten ketjukauppojen täytyi ottaa huomioon tämä kuulustelu ja alentaa hieman voittoilutahtiaan.

Kyseenalaista on, auttaisiko asiaa se, jos liittohallituksen yhteyteen perustettaisiin sellainen osasto tai ministeriö, jonka erikoistehtävänä on "kuluttajain etujen valvominen". Eiköhän tällaisten kysymysten käsittely kuulu nyt jo useammalle eri ministeriölle? Suurin heikkous tässä ehdotuksessa on se, että mikä tahansa osasto tai ministeriö tulisi erottamattomaksi osaksi hallituksesta — ja kuten olemme nähneet, hallituksilla on erikoinen hinku tanssia suurpääoman pillien mukaan.

Paljon parempi olisi mielestämme se, että muodostettaisiin hallituksen ulkopuolella oleva täysin itsenäisesti toimiva hintatarkkailukomitea (elin tai miksi sitä sanotaankin) jossa olisi edustettuna kuluttajain lisäksi työläisten ja farmarien, mutta ei suurliikkeiden edustajat. Tällainen komitea tai elin voisi vaatia tukkuliikkeitä ja ruokatavarateollisuuslaitoksilta "perusteluja" ennen kuin mihinkään hinnankorotuksiin annetaan lupaa, jotenkin samalla tavalla kuin ammattiyhdistysväen on nyt perusteltava palkankorotusvaatimuksia työsuhdelautakuntien edustajille.

Täysin kannatettavia ovat väliraportin ehdotukset niin vaatimattomia kuin ne ovatkin, kuten esim. "yhden sentin alennusiilmoitukset" poistetaan pakkauksista, että ruokatavarain pakkaus standarttisoidaan siten, että ostajat voivat todella verrata kunkin aineen määrän, painon ja laadun perusteella, mitä lajiketta he haluavat kulloinkin ostaa. Tämä poistaisi monenlaisen keplottelun ja petoshomman, jonka perustana on "jumbo"- ja muut sentapaiset ylikorostukset, joilla ei ole itse asiassa mitään yhteyttä sen paremmin ko. tavaran määrään kuin laatuunkaan nähden.

* * *

Meille sanotaan, että komitea jatka tutkimuksiaan tulevan vuoden alussa. Hyvä on. Toivotaan, vain, että näiden tutkimusten yhteydessä puraistaisiin asiaan kiinni ainakin tekohampailla, jos omia teräviä hampaita komiteella ei ole, sen sijaan että yritetään luukovaa asiaa kalvaa paljailla ikenillä.

Erikoisesti olisi tutkittava hintakysymystä sellaisten "mustekalojen" kuin Westonin firman kohdalta mikä kontrolloi lähes kolmattaosaa Canadan koko ruokatavarateollisuudesta. Komitea voisi esimerkiksi selvittää kuinka monessa vaiheessa sama Westonin firma keritsee jostakin ruokatavaralajikkeesta voittoa ennen kuin se kuluttajan pöydälle tulee, niin sanotun pystysuoran integroitumisen" (suomeksi kaiketi yhdentymän) perusteella mikä tarkoittaa sitten, että yksi ja sama liike ostaa ruokatavarat farmarelta, myyvät ne ruokatavaratehtaille, mitkä myyvät ne tukkukauppiaille ja tukkukauppiaat vähittäiskauppiaille — "myyjänä" ja "ostajana" ollen aina sama omistajan liike, omistajain kaiken lisäksi perusteella "holding-yhtiöttensä" avulla vuokraluja niitä toimipaikoista, mitä annetaan eri tehtaiden, laitosten ja liikkeiden käyttöön.

Se on monimutkainen ja sekavalta näyttävä vyyhti — tosiasiana tämä koneisto on rakennettu tällaiseksi voittojen salaamisen tutkimuksessa — mutta jos on vain hyvää tahtoa, niin tutkimuksen avulla löytyy varmasti "syltytehtaalle johtavat jäljet", eli se, kuinka paljon pyramiidin huipulla istuvat todelliset omistajat kustakin eri operatiosta voittoa kahmivat.

AVARUUDESSA TULEE AHDASTA

Maallisen omaisuuden luettelointi on aloitettu jo kauan sitten ja sitä suoritetaan monissa muodoissa. Avaruuskohteiden inventointi on uusi ala, mutta erittäin välttämätön, sillä niiden määrä kohoaa jatkuvasti. Vuosi 1965 oli ennätysvuosi onnistuneiden lähtöjen suhteen — sillä ensi kertaa avaruuteen ammuttujen kohteiden määrä ylitti 100 rajan. Vuosi 1966 aloitti avaruuslaskunsa yhtä merkityksellisesti, sen tiliin on merkitty jo 70 lähtöä avaruuteen. Kaikkiaan avaruuskaudella on ammuttu avaruuteen muutamia satoja keinotekoisia taivaankappaleita.

Lähtöä pidetään onnistuneena, jos kohde, oli sitten kysymyksessä sputnik, automaattinen planeettojen välinen avaruusasema tai ohjattu avaruusalus, on ohjattu sille määrätylle radalle. Tässä tapauksessa avaruusalus rekisteröidään kansainvälisen investointijärjestelmän mukaan ja sille annetaan vastaava numero.

Jokaisen lähdön yhteydessä avaruuteen ammutaan useampia kohteita, joista toiset toimivat hyötykuormana, kun taas toiset toimivat apuvälineinä (kantoraketin viimeinen vaihe ja raketti järjestelmän erilaiset rakenneosat). Palauttakaamme mieleen, että Abel Starraketti hajosi 200 sirpaleeseen sen jälkeen kun sputnik oli eronnut siitä. Jokainen näistä kohteista on huomioitu kansainvälisen investointijärjestelmän mukaan, joten jokaisella niistä on oma lähtönumeronsa ja kirjaimensa.

Esitämme seuraavassa erään esimerkin:

16 marraskuuta 1965 Neuvostoliitossa ammuttiin radalleen maan keinotekoinen kiertolainen. Tämän jälkeen starttasi tältä kiertolaiselta käsin raketti, joka saattoi Venusta kohti kulkevalle radalle automaattisen avaruusaseman Venus-3. Tästä lähdössä oli hyötykuormana itse avaruusasema, joka saikin oman numeronsa luetteloihin — 1965-92-A

Erillään avaruusasemasta lensi kohti Venusta myös kantoraketin viimeinen vaihe. Se liitettiin avaruusaikakauden historiankirjoitukseen numeroilla 1965-92-D. Maan kiertolainen, jolta lähtö kohti Venusta tapahtui, sai oman merkintänsä — 1965-92-B. Se kiersi maata kymmenen päivän ajan ja paloi sen jälkeen maapallon ilmakehän tiheissä kerroksissa. Tämän ohella liikkui avaruudessa vielä kaksi rakenneosaa, jotka olivat irtautuneet lähtövaiheessa muusta järjestelmästä. Ne merkittiin kirjoihin numeroilla 1965-92C ja1965-92-E.

Kaikki Venus-3 lähdön yhteydessä avaruuteen ammutut kohteet saivat numerokseen paitsi vuosilukua myös luvun 92. Tämä luku merkitsee, että kyseessä oli 92 onnistunut lähtö avaruuteen vuoden 1965 aikana. Avaruuskohteiden tarkka luettelointi on välttämätöntä, jotta niitä voitaisiin seurata. Kaikki avaruudessa olevat kohteet muodostavat yhdessä määrätynlaisen "avaruusilmapiirin", jonka tuntemus auttaa tehdä sputnikkeihin liittyviä havaintoja maasta käsin ja suunnitella uusia avaruuslentoja.

Nimet annetaan vain hyödyllisille avaruuskohteille (Voshod-2, Explorer-30 jne) kun taas kaikki muut luetteloidaan vain kansainvälisen investointijärjestelmän mukaan.

Minkälaiset avaruuskohteet on siis luetteloitu tänä vuonna?

Ensimmäisenä laukaistiin avaruuteen vuonna 1966 11 tammikuuta neuvostoliittolainen sputnik Kosmos-52 (kohde 1965-01-A.) Sadas kohde oli amerikkalainen ohjattu alus Gemini-7 1965-100-A). Vuonna 1965 on laukaistu onnistuneesti 112 avaruusrakettia, jotka nostivat avaruuteen hyödyllistä kuormaa. Neuvostoliitto on onnistunut laukaisemaan vuoden aikana 48 kertaa erilaisia avaruuskohteita 36 kantorakettia saattoi radoilleen 52 Kosmos-sarjan sputnikia kolmasti yhdellä raketilla ammuttiin viisi sputnikia kerrallaan ja kaksi kertaa ammuttiin yhdellä raketilla kolme sputnikia). Nämä sputnikit toteuttavat laajaa tieteellistä työtä Tassin 16 maaliskuuta 1962 julkisuuteen saattaman avaruusohjelman puitteissa. Tämän ohjelman mukaisia tutkimuksia suoritetaan säännöllisesti ja jatkuvasti. Radoiltaan siirtyvät aikansa palvelleet sputnikit korvataan toisilla, jotka jatkavat avaruuden parametrien tutkimista sekä niiden muutoksia ajassa. Tähän päivään mennessä on laukaistu kaikkiaan 127 tämän sarjan sputnikia.

Vuonna 1965 Neuvostoliitossa laukaistiin avaruuteen kaksi erikoistunutta laitetta: kaksi Proton-sarjan sputnikia, jotka tutkivat korkean energian avaruushiukkasia, kaksi yhteyssatelliittia Molnija-1 sarjasta, kuumatkan tekniikan kehittämiseksi sekä pehmeän laskun parantamiseksi lähetettiin neljä avaruuslaitetta sarjasta Luna. Automaattinen avaruusasema Zond-3 lähto pitkälle matkalleen tutkiakseen eri järjestelmien työskentelyä pitkällisen avaruusmatkan aikana. Kaksi automaattista avaruusasemaa lähtivät kohti Venusta.

Näin ollen Neuvostoliitossa on ammuttu avaruusradalle viime vuoden aikana kaikkiaan 64 kohdetta: 57 sputnikia ja 7 muuta avaruuslaitetta.

Viime vuoden merkkitapahtuma oli Voshod-2-aluksen (1965-22-A) lähettäminen ja ensimmäisen kerran toteutettu ihmisen poistuminen avaruusaluksesta vapaaseen avaruuteen.

USAssa toteutettiin viime vuoden aikana 63 onnistunutta lähtöä. Niistä 24 tulee NASAn osalle: kaikkiaan 28 hyödyllistä kohdetta. Niiden joukkoon kuuluu ranskalainen satelliitti FR-1, canadalainen Alouette-2, planeettojenvälinen Pioneer -6, kaksi Ranger tyyppistä avaruuslaitetta, jotka kuvasivat kuun pintaa ja tuhoutuivat kuuhun törmätessään, 5 kaksipaikkaista ohjattavaa Gemini-alusta.

Muut 39 lähtöä on toteutettu USAn ilmavoimien toimesta vakoilusatelliittien saattamiseksi radalleen Niiden lukumäärä käsitti 67 kappaletta (vuonna 1964 laukaistiin 60). Huomautamme tässä, että vuodesta 1958 lähtien NASA on toteuttanut 95 onnistunutta lähtöä avaruuteen ja Pentagon 171, siis melkein kaksinkertaisen määrän.

Vuoden 1966 alkuun mennessä kiersivät aurinkoa omilla radoillaan 18 maassa luotua keinotekoista planettaa. 10 niistä oli neuvostoliittolaisia: Luna-1, Luna-4 ja Luna-6, 3 Venustyyppistä laitetta, 3 Zond-sarjan laitetta, automaattinen avaruusasema Mars-1 sekä 8amerikkalaista laitetta: Ranger-3 ja Ranger 5, Mariner sarjan 2, 3 ja 4 laite ja kolme Pioneer-sarjan laitetta 4, 5 ja 6.

Neuvostoliittolaiset automaattiset asemat Venus-2 ja Zond-3 sekä amerikkalainen laite Mariner-4 tulevat lentämään auringon ympäri kulkevaa rataansa ikuisesti, jos aikaa myöten ei keksitä keinoa palauttaa ne maahan niiden asettamiseksi museoon.

Jos vuonna 1957 vain Neuvostoliitto lähetti avaruuteen sputnikeja ja vuodesta 1958 vuoteen 1964 Neuvostoliitto ja USA, niin nyt on ilmestynyt kolmaskin avaruusvaltio — Ranska.

Avaruusaikakauden alusta vuoteen 1966 mennessä suoritettiin neuvostoliittolaisilla, amerikkalaisilla ja ranskalaisilla raketeilla yhteensä 401 laukaisua avaruuteen ja ohjattiin tämän yhteydessä radoilleen 500 hyödyllistä kohdetta Painavimpia sputnikeista ovat neuvostoliittolaiset Protonit 12.2 tonnin painollaan. Kevyimpiä ovat amerikkalaiset TRS-satelliitit, niiden paino ei ole kuin 0.7 kg.

Yllä mainitut tiedot kertovat osaltaan siitä, kuinka laajat mittasuhteet avaruudentutkimus on saanut ja siitä, kuinka nopeasti se kehittyy. Vuonna 1966 saimme olla todistamassa uusia huomattavia avaruustapahtumia. Neuvostoliiton maaperältä on startannut tänä vuonna jo 28 lentävää laitetta hankkiakseen tieteelle lisätietoja äärettömästä maailmankaikkeudesta. Selenan pehmeä laskeutuminen kuuhun. 1966-27-A numeron saaneen Lunan ampuminen avaruuteen kirjoitetaan avaruuskauden historiaan suurilla kirjaimilla. Mielenkiintoisen ohjelman ovat suorittaneet amerikkalaisten Gemini-alusten miehistöt, sekä neuvostoliittolainen sputnik Kosmos-122.

Avaruuskohteiden "inventointi" jatkuu. — (APN).

Ilman saastutus ihmisen vaarana

Montreal. — Pohjois-Amerikan ilman suurin saastuttaja, auto, tulee Yhdysvalloissa olemaan sellaisena ainakin vuoteen 1980 asti, sanoi ilman saastutusasian erikoistuntija haastattelulausunnossaan viikon lopulla.

Kalifornian terveysviraston ilman puhtaanapito-osaston johtaja John A. Maga oli Montrealissa paneelikeskustelussa.

Hän sanoi, että kun yhdysvaltalaisten autojen keski-ikä on noin 6—7 vuotta, tulee todennäköisesti vuosi 1980 ennen kuin kaikkiin autoihin saadaan ilman likaamista estävät laitteet. Hän sanoi, että ainoana ratkaisuna on ilman saastuttamisvastaisten lakien täytäntöönpano.

New York. — Washingtonin yliopiston luonnontieteen biologisen keskuksen johtaja Dr. Barry Commoner sanoi, että planeettamme tulee sopimattomaksi ihmiskunnalle ellei ilman ja vesien saastutusta saada ehkäistyä.

Hän sanoo, että teollisuuden alkuaikoina oli kohtuullista odottaa, että kaikki kuona-aineet puhdistuivat puhtaan ilman ja veden vaikutuksesta, mutta nyt olemme siinä pisteessä, että meillä ei yksinkertaisesti ole ilmaa ja vettä tarpeeksi puhdistamaan sitä jäteainemäärää, mitä nykyaikana ihminen tekee.

Dr. Commoner otti esimerkiksi Erie järven, jonka hän sanoo olevan niin ylikuormitettu jäteaineilla, että sen keskiosassa hapen määrä on laskenut nollaan.

"Järven elämän kiertokulku on pakoitettu pois tasapainosta ja ennen niin ihana, kirkas ja tuottoisa sisämeri on vuosikymmenessä tullut likaisten jäteaineiden kaatoaltaaksi. Koska ja kuinka tasapaino voidaan palauttaa on arvoitus."

Aselähetyksiä USAsta Husseinin Jordanialle

Washington. — Yhdysvallat toimittaa Jordanialle lähempien kahden kuukauden aikana sotamateriaalia maan puolustuskyvyn vahvistamiseksi, ilmoitti Yhdysvaltin ulkoministeriö Washingtonissa.

Suurin osa varusteista toimitetaan lentoteitse. Jordanian tilaamien F-104-hävittäjien toimitusaikaa on myös lyhennetty, kertoi ulkoministeriö edelleen.

Virallisia piirejä edustavien lähteiden mukaan tehtiin asiasta päätös jo useita päiviä aikaisemmin. Tarvikkeiden toimittamista pyysi kuningas Hussein marraskuussa Israelin suorittaman hyökkäyksen lisättyä sisäistä ja ulkoista uhkaa kuningasta ja hallitusta vastaan.

Asioista perillä olevien lähteiden mukaan asetoimitukset ovat määrältään suhteellisen pieniä.

L-Saksan työttömyys ennätyslukemiin

Nurnberg. — Työttömien määrä Länsi-Saksassa lisääntyi joulukuun kahden ensimmäisen viikon aikana 110,000:stä 327,300:een, ilmoitettiin Nyrnbergissä. Työttömien määrä on siten 1.5 pros. työtätekevästä väestöstä.

Länsi-Saksassa pelätään nyt, että keskuspankin harjoittama kireä rahapolitiikka ja taloudellisen kasvun hidastuminen saattavat lisätä työttömien määrän 700,000:ään tänä talvena

Ranskan joukot jäävät Saksaan

Bonn. — Ranska ja Länsi-Saksa sinetöivät viime viikolla sopimuksen, jonka mukaan Länsi Saksan maaperällä olevat arviolta 62,000 ranskalaista sotilasta jäävät edelleen maahan.

Sopimusta edelsivät kuukausia kestäneet neuvottelut, jotka aloitettiin Ranskan päätettyä irrottaa joukkonsa Naton ylijohdon alaisuudesta. Nyt solmitun sopimuksen mukaan ranskalaisjoukot jäävät Länsi-Saksaan niin pitkäksi aikaa kun Bonnin hallitus haluaa, ja joukot toimivat läheisessä yhteistyösä Länsi-Saksan sotavoimien kanssa.

Tilatkaa Vapaus!

SYNTYMÄPÄIVIÄ

David Kujala, Sudbury, Ont. täyttää perjantaina joulukuun 30 pnä 70 vuotta.

Sylvia Kallio, Silver Mountain Ont., täyttää sunnuntaina tammik 1 pnä 80 vuotta.

Paul Isännäinen, Kirkland Lake Ont., täyttää sunnuntaina, tammik. 1 pnä 65 vuotta.

Gust Salminen, Toronto, Ont. täyttää maanantaina, tammikuun 2 pnä 80 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Kirjeitä

IHANA VAPAUS

Silmiään saavat taas hieroa nekin metsästäjät, jotka luulevat tavallista paremman riistaonnen heitä kohdanneen metsiä samoillessaan. Luulevat pian itse Tapiolan ohjanneen karjansa heidän ulottuvilleen ikään kuin myöhästyneeksi joululahjaksi. Näiden kylkiin kun ei siinä kiireessä ehditty laittaa suurta ilmoitusta: Tämä on lehmä, vaikka ei sekään aina säästä innostuneen metsästäjän surmanluodista.

Kaikki sai alkunsa siitä, kun eräässä talossa päästettiin joulun tienoissa noin puolisen tusinaa hyväkuntoista hiehoa vähän haukkaamaan raitista ilmaa ja kuinka ollakaan, ne ihastuivat niin valtavasti talviseen maisemaan, että laukkasivat kauas metsään. Talonväki näki niiden kiipeilevän korkeilla vuorilla, joista ei tällä perukalla ole puutetta.

Talonväki vetää pitkää tikkua siitä, mitä tulisi tehdä karjan kotia saamiseksi. Onko etsittävä paimenpoika tuohitorvineen kutsumaan karjaa kotiin, vaikka tuskin nykyaikaiset lehmät enää tuntevat paimentorven kutsua, kun ovat tottuneet atomiaikakauteen.

Toivotaan vaan, että ne palaisivat seikkailultaan entistä viisaampina kodikkaaksi käyneeseen navettaansa, jossa sentään »on valmis ateria tarjolla. Se ruoansaanti kun näin talvella on luonnosta vähän vaikeaa. Toista se oli sen karanneen porsaan kanssa kun silloin oli viljat vielä pelloilla.

Kiikari

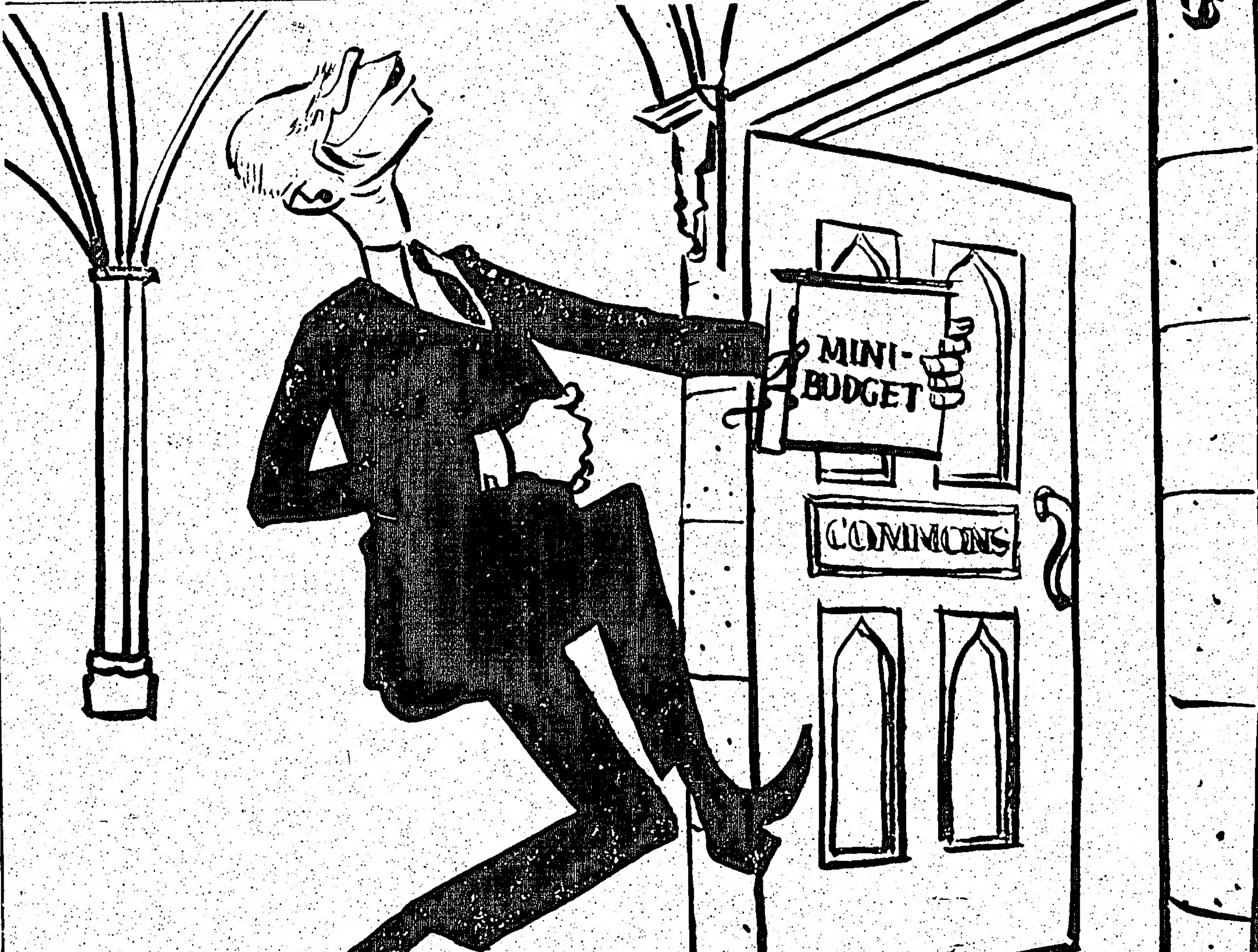

"Joulupukki"

PÄIVÄN PAKINA

LÄHDE, ÄLÄKÄ MEINAA

Uutistiedoissa on kerrottu, että liberaalipuolueen entinen raha-asiain ministeri Walter Gordon aikoo erota alahuoneen jäsenyydestä kääntääkseen ehkä selkänsä koko kuppikunnalle.

Me puolestamme sanomme, Rautavaaran erään laulun sanoja hieman muuttaen, että lähde Walter, eläkä meinaa.

Tämä sellaisenaan ei ole tietenkään mitään uutta Vapauden lukijoille.

Meidän lehtemme ei ole koskaan salannut sitä tosiasiaa, että jos muuta valinnan mahdollisuutta ei olisi, silloin olisi mr. Gordon meidän ikioma kellokkaamme.

Samalla olemme tämän lehden palstoilla kuitenkin todenneet senkin, että mr. Gordonin yritykset sen hyväksi, että liberaalipuolueesta tulisi hänen sanojaan käyttäen "reformipuolue" ja "kansallisia etuja ajava" laitos, ovat olleet alusta pitäen epäonnistumaan tuomittuja harhakuvia.

Vain sinisilmäiset sielut voivat ottaa täydestä viime vaalien jälkeen annetun meriselityksen, että mr. Gordon erosi hallituksesta vain niiden "virheellisten neuvojen" vuoksi mitä hän kertoi pääministeri Lester B. Pearsonille antaneensa. Jo silloin oli selvää, että eron takana oli jotakin muutakin, ja että tämä "jotakin" oli selvä suunnan muutos oikealle.

Ja mitä enemmän on vettä virrannut siltojen alitse, sitä selvemmäksi on tullut, että juuri oikeistosuuntauksesta on kysymys liberaalipuolueessa.

Toisinaan tuntuu siltä, että itse pääministeri Pearsonkaan ei aina tiedä mistä tullaan ja minne mennään. Muistetaanpa vain se tosiasia, että vähää ennen Lontoossa pidettyyn Britannian Kansojenyhteisön pääministerien konferenssiin lähtöään mr. Pearson vakuutti, että vaaleissa pyhästi vannoen luvattu kansallinen sairaushuoltolaki astuu voimaan satavuotispäivämme kunniaksi heinäkuussa 1967.

Mutta tuskin oli pääministeri Pearson Lontooseen ehtinyt kun liberaalipuolueen "uusi toivo", mr. Gordonin tilalle raha-asiain ministerin salkun pitäjäksi nimitetty Mitchell Sharp sanoi, että aikaisemmin esitetyistä joutavista jutuista huolimatta mainittu sairaushuoltopalvelu astuu voimaan vasta seuraavana vuonna, siis heinäkuussa 1968.

Pääministeri Pearson vakuutti tietenkin takaisin tultuaan, että hänkin oli tietoinen tästä 'aikataulun" muutoksesta, mutta se ei voinut olla jättämättä pienoista sivumakua canadalaisten suuhun.

Mikäli liberaalien suunnan kääntämisestä "oikealle" on jolkin ollut epäilyä, niin mr. Sharpin maanantaina esittämä minibudjetti, jota myös kahmijain talousarvioksi on sanottu, antoi havainto-opetusta siitä, mitä "oikealle siirtyminen" tarkoittaa käytännössä. Se on "vyön kiristämistä" ja "hevoskuuria" kansalle.

Monet asiantuntijat myöntävät, että mr. Sharpin minibudjetin takana ei ole lainkaan taloudelliset realiteetit, vaan poliittiset tavoitteet.

Hänen esittämänsä sanoma ei jätä mitään arvailun varaan. Nykyisen ohjelman perusteella — näin sanoi asiallisesti puhuen mr. Sharp mitään sosiaalista lainlaadintaa ei toteuteta kansalaisten veroja korottamatta. Jä näitä veroja korotetaan huolimatta lainkaan siitä, tarvitseeko hallitus lisää rahaa tai ei, sillä ilmeisenä tarkoituksena on saada canadalaiset omaksumaan sellainen käsityskanta, että tämä suurista rikkauksistaan aineellisesti ylpeilevä maa, ei muka voi taloussyistä varata sellaista sosiaalista huoltoa mitä pidetään itsestään asiaan kuuluvana seikkana monessa Euroopan maassa — sosialististen maiden ulkopuolellakin.

Mitä enemmän kuluu aikaa, ja tämä oikeisto-ohjelma muotoutuu, sitä selvemmäksi tulee, että Walter Gordonin tapaisilla reformeja kannattavilla liberaaleilla ei ole enää tilaa liberaalipuolueen huipulla. —

Näyttää siltä, että mr. Gordon on vetänyt asiasta juuri tämäntapaiset johtopäätökset.

Mr. Gordonin ero olisi tietenkin liberaalipuolueen tappio mutta meistä tuntuu, että asiain nykyisellään ollessa hän voisi liberaalipuolueen ulkopuolella tehokkaammin toimia "kansallisen talousohjelmansa" ja sosiaalisten reformien hyväksi, kuin liberaalipuolueessa, missä hän on käsistään ja jaloistaan sidottuna oikeisto-ohjelmaan.

Siksi olemme taipuvaisia olettamaan, että hänellä ei todellisuudessa ole nykytilanteessa mitään muuta valinnan mahdollisuutta — kuin lähteä, eikä meinata. — Känsäkoura.

Urheilua

Mäen EM-ottelu tammik. lopussa

Geneve. — Suomalainen ammattinyrkkeilijä Olli Mäki kohtaa saksalaisen Conny Rudhofin ensi vuoden alussa järjestettävässä kevyen välisarjan EM-ottelussa. Päätöksen asiasta teki Euroopan nyrkkeilyliitto (EBU) Genevessä. EBU:n toimenpidettä ennätettiin Suomessa odotella jo jonkin aikaa, sillä liitto ilmoitti aiemmin, että jokin aika sitten avoimeksi julistetun sarjan Euroopan mestaruuden tavoittelijoista Olli Mäki on itseoikeutettu EM-ottelun toinen osapuoli.

Ottelupaikasta ei vielä kuitenkaan ole tietoa, mutta saattaa olla, että miehet kohtaavat toisensa Frankfurtissa tammikuun viimeisenä päivänä. Saksalainen nyrkkeilypromottori Joachim Göttert on ainakin tehnyt edellä mainitun kaltaisen tarjouksen ottelun järjestämisestä. Luonnollisesti myös Helsinki on ehdolla ottelupaikaksi, mutta saattaa olla, että kamppailu toteutuu Frankfurtissa, kertoi SAL:n promoottori Heikki Puustinen sunnuntaina. Samassa ammattilaisillassa on tarkoitus suorittaa ilmeisesti myös toinen EM-ottelu, sillä EBU:n päätöksen mukaan saksalainen Karl Mildenberger kohtaa raskaansarjan mestaruusottelussa Italian Piero Tomasonin.

Muut EBU:n kokouksessaan päättämät mestaruuskamppailut mannermaalla ovat:

Kärpässarja: Rene Libeer Ranska — Fernando Atzori Italia.

Kääpiösarja: Mimoun Ben Ali Espanja — Alan Rudkin Englanti.

Höyhensarja: Howard Winstone Englanti — Yves Desmarets Ranska.

Kevytsarja: Börje Krogh Tanska — Maurice Cullen Englanti.

Kevyt välisarja: Conny Rudhof Saksa — Olli Mäki Suomi.

Välisarja: Jean Josselin Ranska — Carmelo Bossi Italia.

Kevyt keskisarja: Sandro Mazzinghi Italia — Jean Baptiste Rolland Ranska.

Keskisarja: Nino Benvenuti Italia — Luis Folledo Espanja.

Raskas keskisarja: Piero del Papa Italia — Vittorio Saraudi Italia.

Raskassarja: Karl Mildenberger Saksa — Piero Tomasoni Italia.

L-Saksa ilmoitti luistelijansa

Länsi-Saksan luisteluliitto on ilmoittanut joukkueen Lahden EM-luistelukisojen esikilpailuihin, jotka pidetään 25. tammikuuta. Samalla liitto ilmoitti, että niistä luistelijoista, jotka saapuvat esikisoihin, valitaan myös lopullinen joukkue eli ne kaksi luistelijaa, jotka saavat edustaa Länsi-Saksaa EM-luisteluissa.

Lahteen saapuva joukkue on nelimiehinen, ja siihen kuuluvat maan uusi ennätysmies pikamatkalla Erhard Keller, Gerd Zimmermann, Peter Breuer ja Herbert Höfl. Joukkue kilpailee 28. ja 29. tammikuuta tapahtuvien EM-kisojen lisäksi 30. tammikuuta Pälkäneellä ja vuoden viimeisenä päivänä Jyväskylässä.

Ron Clarke jälleen herra ja ylhäisyys

Melbourne. — Australian juoksijaihme Ron Clarke alitti viime viikolla Melbournessa toisen kerran elämässään 27 minuutin haamurajan kuuden mailin juoksussa. Clarke päätyi soolojuoksussaan loppuaikaan 26.52,0, joka uupuu viisi sekuntia hänen omissa nimissään olevasta maailmanennätyksestä.

Kenian Neftali Kemu joutui lääkärin määräyksestä jäämään pois kilpailusta. Puolimatkassa Clarke karisti muut kannoiltaan ja teki taivalta ylhäisessä yksinäisyydessään. Hän on ainoa juoksija, joka on alittanut 27 minuuttia kuudella maililla. Viimeinen kierros sujui 62,1 sekunnissa, mutta ME jäi lupauksista huolimatta rikkomatta.

Joseph P. Thompson
(1957) LTD.
HAUTAUSTOIMISTO
100 Carlton St., Toronto, Ontario
(Ainoa osoitteemme)
R. DAVISON, johtaja
Puhelin 924-9361

Ayriss Florist
LIMITED
"Kukkasovitelmamme erikoisalamme"
Puhelin HU. 5-2918
Olemme muuttaneet:
1695 Bayview Avenue
(Lähellä Eglintonia.)
TORONTO, ONT.

Algoma Steelin lakosta ja pakkolomautuksista

Sault Ste. Marie. — Algoman terästehtaan muurarien No. 29 paikallisosaston (Bricklayers, Masons and Plasteres International Union) jäsenet, yhteensä noin 80, jotka työskentelevät terästehtaalla, menivät lailliseen lakkoon lauantaina joulukuun 17 päivänä, kello 11 illalla, koska heidän työehto-sopimuksensa loppui viime heinäkuun 31. päivänä. Hallituksen sovittelija on ollut täällä kaksi eri kertaa, mutta uutta työehto-sopimusta ei ole saatu aikaan.

Sitten tuli vielä suurena yllätyksenä se, kun terästehtaan veturinkuljettajat ja junamiehet, (Brotherhood of Locomotive Firemen and Engineers paikallisosasto N. 606 sekä Brotherhood of Railroad Trainmen paikallisosasto No. 611) joita on noin 200 jäsentä kahdessa osastossa, rupesivat kannatuslakkoon sunnuntaina, koska heidän palkkaneuvottelunsa ovat myöskin sovittelun alaisena Algoma teräsyhtiön kanssa.

Algoman teräsyhtiö oli pakotettu sulkemaan eri osastoja. Niinpä maanantaiaamuun mennessä oli jo pysähdyksissä masuunit (Blast Furnaces "open Hearts) sekä monta muuta osastoa, koska muurarit seisoivat lakkovahdissa yhtiön porttien ulkopuolella.

Muurarien unionin eräs virkailija antoi tietää, että unionin puolesta ei anneta lakkoavustusta muurareille, koska heillä on säännöt, että 75 prosenttia koko tämän kaupungin muurareista pitää lakkoutua ennenkuin heidän unioninsa antaa lakkoavustusta ja näitä lakkolaisia ei ole kun nämä 80 terästehtaalla työskentelevää muuraria.

Tiistai-iltaan mennessä oli pakkolomautettu jo yli 4000 ja lukumäärä lisääntyy joka päivä. Yhtiön antamien tietojen perusteella, tulee pakkolomautetuksi ensi perjantai-iltaan mennessä suurin osa yhtiön kahdeksasta tuhannesta työläisestä, mukaanlukien konttorityöläisiäkin.

Terästehtaan muurarit vaativat yksivuotisen työehto-sopimuksen sekä 50 sentin lisäyksen tuntipalkkaansa, kaksinkertaisen palkan lauantai- ja sunnuntaityöstä, että heidän palkkansa nousisi samalle tasolle kuin on terästehtaan muurareilla Hamiltonissa.

Mutta Algoma teräsyhtiö on antanut tietää, että heillä on seitsemän päiväinen työviikko, eikä siten kannata maksaa kaksinkertaista palkkaa lauantaista ja sunnuntaista.

Yhtiö tarjosi kolmen vuoden sopimusta luvaten korottaa tuntipalkkoja seuraavasti; ensimmäiselle sopimusvuodelle 31.2 senttiä, toiselle 16 senttiä, ja kolmannelle 13.2 tunnille. Mutta muurarit eivät ole vielä suostuneet siihen.

Terästehtaan $175 miljoonan laajennustöihin osallistuu kuusi eri urakoitsijaa, mutta kun viime maanantai aamuna, joulukuun 19 päivänä ilmoittautui vajaa kymmenen miestä rakennustöihin, niin urakoitsijat sanoivat, ettei sillä miesmäärällä mitään työtä voida suorittaa ja laittoivat loputkin joululomalle.

Algoma Central Railwayn eräs virkailija sanoi, että tämän viikon perjantaihin mennessä tullaan pakkolomauttamaan noin 110 rautatietyöläistä, koska Wawassa oleva Algoma Steelyhtiön rautakaivanto on kokonaan pysähdyksissä. Sieltä kuljetettiin 95 vaunullista rautamalmia Soon terästehtaalle päivittäin. Wawassa on pakkolomautettu 700 työläistä.

International Brotherhood of Pulp, Papermill Workers unionin presidentti antoi haastattelun paikalliselle sanomalehdelle, että hänen unioninsa tulee auttamaan muurareita dollareilla ja hänen toivomuksensa olisi, että antaisivat tämän huomioonsa ja antaisivat avustusta.

Pakkolomautetut henkilöt tulevat saamaan työttömyysvakuutusta — yksinäiset saavat 27 dollaria viikossa ja perheelliset 36 dollaria viikossa, joka on vähän apuna, vaikka mahdollisesti isommissa perheissä joudutaan ostamaan paljon ruokatavaraa.

Jotkut apartmenttitalojen omistajat ovat sitä mieltä, ettei heillä ole varaa antaa asukkailleen luottoa, jos he eivät voi maksaa vuokraansa. Mahdollisesti he muuttavat mielensä ja antavat lakkolaisille mahdollisuuden sitä huonetta ainakin talven ajan.

Finanssiyhtiöt ja pankit ovat antaneet ymmärtää, että ne eivät tule lakkolaisia painostamaan jos he suorittavat lainojensa korkomaksut ajallaan ja takaisin työhön päästyään huolehtivat maksuistaan säännöllisesti.

Osa pakkolomautetuista on sitä mieltä, että on väärin kun heidän täytyy olla pois töistä ainoastaan 80 miehen takia, mutta jotkut taas sanovat, että on mielestä hyvä oppia, että henkilöt, joilla on vakituinen työ, ovat valmiit vähän säästää, sillä voi sattua omalle kohdalle että on pakotettu menemään lakkoon.

Onnellista uutta vuotta toivotamme kaikille lakkolaisille ja heidän perheilleen. Soolainen

Soon kuulumisia

Sault Ste. Marie. — Uutta vuotta odotellessa tuli mieleeni kirjoittaa muutamia rivejä tämän paikkakunnan asioista. Täältähän kuuluukin nyt vähän yhtä ja toista kun Algoma terästehtaalla alkoi tämän kuun 17 pnä muurarien lakko. Heitä on vain 80 miestä, jotka kuuluvat muurarien union No. 29 paikallisosastoon. He järjestivät lakkovahdinnan kun eivät saaneet yhtiöltä tyydyttävää vastausta palkankorotusvaatimukseensa. Siitä johtuu, että nyt on 5,000 työläistä työttömien armeijassa ja lisää voi joutua. Siihen ainakin viittaavat työmailta ja työnantajilta saadut lausunnot. Tämän seudun työläiset saivat siis odottamattoman joululahjan.

Mutta kun syventyy näitä asioita tarkastamaan niin silloin tulee mieleen yhtä ja toista ja ainakin näin sivustakatsojan mielestä näyttää, että eiköhän vain syy ole löydettävissä syvemmältä eikä ainoastaan siitä 80 muurarin palkankorotusvaatimuksesta. Sille yhtiölle ei sellaisen pienen miesmäärän palkankorotus olisi merkinnyt juuri mitään. Näyttää siis siltä, että tuhansien muiden työläisten lomauttaminen johtuu loppukädessä joistakin muista syistä. Yhtiölle tuntuu auenneen siihen hyvä tilaisuus kun sai muurarien lakon nimissä panna työläisensä pakkolomalle. Tuo samainen lomauttaminen tulee vaikuttamaan ympäristön liikkeitten joulumyynteihin hyvinkin lamaannuttavasti, sillä nyt jo kauppaan tulleet tavarat eivät menekään odotetusti kaupaksi — ja että jo aikaisemminkin myytyä tavaraa on palautettu takaisin.

Monet perheen huoltajat, jotka ovat saaneet olla työssä vasta pienen aikaa, olivat tehneet ostoksiaan siinä hyvässä uskossa, että maksetaan ne ostokset ensi vuonna, kuten on mainoksissa kehoitettu. Mutta pakkolomautuksen takia ei olekaan toivoa maksujen suorittamisesta. Asiaa pahentaa vielä se, kun kukaan ei tiedä kauanko he joutuvat elämään sen pienen työttömyysvakuutuksen turvissa. Siksi on tietenkin tavaroita viety takaisin.

* * *

Muuten on meillä ollut täällä oikein sievää ja kaunista talvea. Luntakaan ei ole vielä paljon tullut eikä liioin pakkasta ole jouduttu kärsimään tällä ympäristöllä.

Superior-järvi lainehtii vielä vapaana, ettei ole voinut kalaankaan mennä, vaikka mieli olisi tehnyt. Olisi pitänyt uudeksi vuodeksi saada ainakin tuoretta kalaa, mutta nyt näyttää, ettei uudeksi vuodeksi vielä jäätä saada — ei ainakaan Superior-järveen.

No, jos nyt jätetään toiseen kertaan ja toivotaan hauskaa uutta vuotta kaikille lukijoille — ja sinne toimitukseen, toimittajille — S-nen.

Kaiku-kuorolla hyvä konsertti

Joulu tuotti taas lisämenoja, varsinkin sellaisille, joilla on lapsia, kun heille täytyy ostaa lahjoja. Vieläpä muutamat aikuisetkin harrastavat lahjojen vaihtamista toistensa kanssa. Vaikeaa se on niistä vanhoista tavoista luopuminen.

* * *

Kaiku-kuoron joulukonsertissa 16 pnä oli paljon hyvää ohjelmaa. Ensiksi kuoron esitettyä O'Canadan kuulimme lisäksi kolme kaunista laulua: Maljani juo's, Syksyn lehdet ja Aurinkolaulu. H. Ekroos esitti hanurillaan pari kappaletta, runon lausui Meri Laakso ja ensi kerran haalillamme kuultiin Jenny Mertsonin esittävän soololaulua, josta yleisö piti, antaen hänelle raikuvat kättentaputukset. Kiitos Jenny, toivotamme toistenkin tulemaan ohjelman lisäyksellä avustamaan. Häntä säesti mrs. McCormick. Wm. Laine kertoi kaskuja ja sen jälkeen Eko orkesteri esitti onnistuneesti: Lauluin ja soinnuin, Syysmietteitä ja Dusk tango.

Väliajan jälkeen kuoro ja orkesteri yhdessä esittivät: Kalinka ja Merelle. Joulun tuntua lisäsi naisten esittämänä laulu: Hiljaa, hiljaa, joulun kellot kajahtaa... Viulusoolon esitti taidokkaasti Reino Ojala. Sitten kuulimme ihanaa soololaulua Elma Anttilalta. Kiitos Elma, kun tulit rikastuttamaan ohjelmaamme. Häntä säesti Marilyn Hillberg, kuoromme apulaisjohtaja. Ikävä kyllä kun hän ei ehtinyt osallistua kuoron esityksiin, koska hän työesteiden takia pääsi vasta myöhemmin tulemaan haalille. Mandoliinisoolon esitti uusi kuorolaisemme Lauri Lahtinen. Lopuksi Yrjö ja Veli esitti pari meksikolaista laulua meksikolaisiin pukuihin puettuina ja siihen kuuluvien myös isot nenät. Sitten siirryttiinkin yleiseen tanssiin Echo-orkesterin soitellessa.

Kiitos kaikille ohjelman esittäjille sekä yleisölle kannatuksesta, sillä juhlien järjestäjille se on parhain kiitos kun yleisö täyttäisi haalin ääriään myöten.

* * *

Nyt tässä lopussa vain huomautan siitä uudenvuoden kabaretista, joka on tämän vuoden viimeisenä iltana haalilla 316 Bay St. alkaen kello 7 illalla. Sisäänpääsy on vain $1.00. Siellä tulee olemaan hauskaa kaikille odottaessaan uutta vuotta. Tervetuloa.

Kaiku-kuoron puolesta toivotan kaikille lukijoille oikein hyvää uutta vuotta. Ja kuorolaisille muistutan, että harjoitukset alkavat taas tammikuun 4 pnä. siis keskiviikko iltana kello 7.30. Uusia laulajia toivotaan tulevan kuoroon mukaan entisten laulajien lisäksi. — Lyyli.

SUOMEN UUTISIA

Helsinki — (Suomi-Seura) — Äänioikeusikärajaa alennetaan vuodella

Äänioikeusrajan alentamista nykyisestä 21 vuodesta 20 vuoteen on harkittu vaalilain uudistamiskomiteassa, joka jättää mietintönsä ensi maaliskuun loppuun mennessä. Tarkoituksena on tiettävästi sopeuttaa äänioikeusikäraja kaikissa Pohjoismaissa — myös Suomessa — parhaillaan harkittavana olevaan täysi-ikäisyysrajaan, joksi on suunniteltu 20 vuotta nykyisen 21 vuoden asemesta. (HS)

KOTIMAASSA ETSITÄÄN

Martta Johanna Salo o.s. Kosonen, synt. 11. 2. 1911 Lappeenrannassa, on paikkakunnalta poissaolevana Lappeenrannan seurakunnan kirkonkirjoissa. Vihitty 6. 8. 1933 Paul Walter Salon kanssa, synt. lo. 7. 1912 New Yorkissa.

Viljo Kenneth Anttila synt. 25. 2. 1919 Woreester Mass, USA. on kirkonkirjoissa poissaolevana Lappeenrannassa. Vanhemmat Hanna Anttila o.s. Lappi synt. 1. 1. 1891. Suomenjoella, kuollut 5. 3. 1953. Kirkonkirjoissa merkintä "Amerikkaan 16. lo. 1911." Vihitty Amerikassa 8. 12. 1916 Viljam Johan Anttilan kanssa.

Hilda Matilda Hulkkonen o.s. Kosonen, synt. 28. 9. 1912 Lappeenrannassa ja kirkonkirjoilla Helsingissä poissaolevana. Muuttanut Helsingistä 25. 5. 1950 Lappeenrantaan, jonne ei ole saapunut.

Edellämainittuja henkilöitä tai henkilöitä, jotka heistä jotain tietävät, pyydetään ottamaan yhteys Suomi-Seuraan osoitteella Mariankatu 8, Helsinki 17, Finland.

Helsingissä 16. joulukuuta 1966
SUOMI-SEURA r.y.

Länsi-Saksa lisännyt tuontiaan Rhodesiasta

Bonn. — Länsisaksalainen Neue Rhein-Zeitung on julkaissut tietoja Bonnin aktiivisista kauppayhteyksistä Rhodesian rotuvaltioon. Kuluvan vuoden ensimmäisten kuuden kuukauden aikana nousi Länsi Saksan Rhodesiantuonnin arvo 100 miljoonaan markkaan. Rhodesian kuparin tuonti jopa kasvoi vuoden 1964 40 miljoonasta tonnista 60 miljoonaan tonniin päättyvän vuoden ensimmäisten 10 kuukauden aikana.

"Pakkotoimenpiteet Rhodesiaa vastaan merkitsisivät iskua myös Saksan liittotasavallalle", huomauttaa Neue Rhein-Zeitung.

— Ihmisen työ on osa häntä itseään: nähdessäsi miehen työn, voit sanoa, millainen hän itse on.
Orrison Swett Marden.

Toronton kuulumisia

Toronto. — Uudenvuoden kabaretti on lauantaina 31 pvn iltana Don haalilla alkaen 7. 30 illalla.

Finlandia kuoron harjoitukset alkavat keskiviikkona tammik. 4 pvn iltana kello 7.30. Uudet ja entiset ovat tervetulleita, sillä suuria juhlia tulee ensi kesänä, siksipä tehkäämme kuorostamme oikein suuri ja voimakas, jonka laulut harjoitetaan äärimmäisen hyviksi.

* * *

Juho Hauvonen tuli McKellarista vierailulle tänne Torontoon, jossa kuoli äkkiä joulukuun 4 pvn aamuna. Hän oli syntynyt Suomessa Alastarossa helmikuun 4 pnä 1888. Hän on jo v. 1918 ja sen jälkeenkin toiminut köyhälistön etujen puolesta sekä kärsinyt vankilassa luokkakoston uhrina. Hän on toiminut CSJ:n jäsenenä Torontossa ja Montrealissa. Juho Hauvosta suree sisko Selma Mäkelä Suomessa sekä laaja tuttavapiiri täällä ja Suomessa. Hänet haudattiin joulukuun 8 päivänä. McKellarin hautausmaahan vaimonsa Ainon viereen, joka kuoli viisi vuotta sitten.

* * *

Ei työ kaikki omaa ole, siksipä kiitos miestä mäessä auttaneille ja ilmoituksia lehtiin antaneille. Hyvää uutta vuotta kaikille, sodat ja sorto pois- tunnuksella. — N.

Syvästi surren ja kaivaten ilmoitamme, että rakas vaimoni ja hellä äitimme

Hendriika Helminen

1930 Ford Blvd., Windsor, Ontario, kuoli Riverview-sairaalassa Windsorissa, Ont., maanantaina, joulukuun 19 pnä 1966, 75 vuoden ikäisenä. Hän oli syntynyt Rääkkylässä, Suomessa, vuonna 1891. Asunut Windsorissa 42 vuotta.

Lähinnä suremaan jäi hänen miehensä Sulo Windsorissa, kolme tytärtä, mrs. Mary Koski Detroitissa, mrs. Lempi Helin, Birmingham, Mich. ja mrs. Edward (Laura) Nyholm, Windsor, Ont., yksi veli, Henry Kähkönen Suomessa ja yksi sisko, mrs. Anna Mustonen Suomessa sekä kahdeksan lastenlasta ja 16 lastenlastenlasta.

Hautaus toimitettiin Andersonin hautaustoimistosta, 895 Ouellette Ave., Windsor, Ont., joulukuun 22 pnä klo 11 aamupäivällä Windsor Grove - hautausmaahan. Ruumiin siunauksen toimitti pastori Herman Burkart.

Romanttista jännitystä – suursuosittuja tekijännimiä "kuukauden kirja"-sarjan romaaneissa

DOROTHY EDEN:

BELLA

320 SIVUA - HINTA SID. $4.60

Ennen avioliittoaan Guyn, Ravenscroftin linnanherran kanssa kaunis Bella oli ilman omaa syytään tullut sekoitetuksi koko 1800-luvun Lontoota järkyttäneeseen skandaaliin ja joutunut sisarensa kanssa nuoria tyttöjä tunnottomasti hyväkseen käyttävän rikollisjoukon käsiin. Vain Guy uskoo Bellan kertomuksen ja ottaa sisarukset suojelukseensa.

"Juoskaa, älkää kävelkö, lähimpään kirjakauppaan. Takaamme että vietätte henkeä salpaavan lukuillan — ja viimeisen sivun jälkeen jännityksenne laukeaa rentouttavasti ennen unen tuloa", kirjoittaa Boston Globe tästä suursuosion saaneesta romaanista.

VICTORIA HOLT:

SEITSEMÄS NEITSYT

323 SIVUA - HINTA SID. $4.65

Kuuluisan tekijän jännittävä romaani mökin tytöstä, joka raivaa tiensä aatelislinnan valtiattareksi.

Legendan mukaan kuusi luostarin noviisia ja yksi nunna olivat hairahtuneet, ja rangaistukseksi noviisit muuttuivat kiviksi ja nunna muurattiin elävänä luostarin-seinään.

DAVID BEATY:

SEIREENIN LAULU

243 SIVUA - HINTA SID. $4.65

Anne Corby tapaa miehensä, englantilaisen lentoyhtiön päälentäjän, alaisilleen järjestämillä cocktail-kutsuilla nuoren lentokapteenin Philip Mathesonin ja tuntee voimakasta vetoa häneen. Jo harmaantuva aviomies tarkkailee mustasukkaisena nuorta säteilevää vaimoaan.

THERESA CHARLES:

AINOA RAKKAANI

230 SIVUA - HINTA SID. $4.25

Jännittävä ja lumoava tarina tytöstä, joka uudenlaisena naisena, uusin kasvoin lähti etsimään menneisyyttään ja rakastettuaan.

HALLDOR KILJAN LAXNESS:

SALKA VALKA

395 SIVUA - HINTA SID. $3.25

Viheljäinen kalastajakylä tunturien katveessa. Miten sellaisessa paikassa eletään? Ja kuinka kuollaan? Mitkä ilot ja surut elänevät noiden himmeiden ö'jytuijujen ympärillä? — Nyt tämä kylä tunnetaan kaikkialla, samoin nuori tyttö Salka Valka, joka ankeissa oloissa kasvaa rakkauteen, sankaruuteen, kohtaloonsa.

Kaikki on suurta tässä teoksessa.

MARGARET KENNEDY:

CAROLINE

Kertomus ystävyydestä

290 SIVUA - HINTA SID. $3.25

"Caroline" on hilpeä englantilainen ajanvieteromaani, jolla on vakavatkin puolensa, sillä kirjailija on halunnut antaa lukijalle viihteen lomassa myös ajattelemisen aihetta. Se vie meidät monenlaisiin maailmoihin, monenlaisten ihmisten pariin. Se on kertomus ihmissuhteiden moninaisista vivahteista: ystävyydestä, rakkaudesta, toveruudesta.

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. Box 69 Sudbury, Ont.

Rakentajat!
Meiltä saatte kaikenlaisia rakennustarpeita.
THUNDER BAY LUMBER CO.
(FORT WILLIAM) LTD.
HENKILÖKUNNAN OMISTAMA
HENKILÖKUNNAN JOHTAMA
"Kuuluisa palvelustaan"
Puhelin 623-7469
516 Simpson St. Fort William

HILLPORT TAXI
Eugene Peterson, omistaja
SUOMEA PUHUVAT AJURIT
Puh. DI 5-5461
122 S. Cumberland St.
Port Arthur Ontario

Milloin hyvänsä tarvitsette ruokatavaraa, lihaa tai miesten vaatetusta, ostakaa ne osuuskaupastanne
International Co-Op Stores Ltd.
178 S. Algoma Street Port Arthur, Ontario

HELEN TARVAINEN:

1867 | 1967

Canadan historiaa

(Jatkoa)

KAHDESTOISTA OSA

Kreivi Frontenac oli kotimaassaan Ranskassa loisteliaalla elämällään hävittänyt suuret omaisuutensa ja kun hänelle tarjoutui tilaisuus tulla Canadaan hallituksen palvelukseen, otti hän sen toimen ilolla vastaan. Häs ystävystyi pian La Sallen kanssa, koska he olivat molemmat samanluontoisia, ylpeitä, kerskuvia ja kunnianhimoisia. La Sallen ehdotus linnoituksen rakentamisesta Ontarion rannalle antoi Frontenacille mahdollisuuden lujittaa omaansa ja Ranskan hallituksen asemaa, sillä oli selvä, että yhä kiihtyvän kilpailun vuoksi turkisostoissa englantilaisten ja ranskalaisten välillä tällainen linnoitus oli tarpeellinen.

La Salle oli piirtänyt kartan, jonka mukaan uusi tukikohta päätettiin rakentaa Cataraquin joen suuhun Ontario-järven rantaan, missä nyt on Kingstonin kaupunki. Frontenac lähti matkalle kesäkuun alussa v. 1673, mukanaan suuri joukko sotilaita, metsämiehiä ja monen alan ammattilaisia, joilla oli kokemusta ja taitoa rakennustöissä. La Sallen hän lähetti St. Lawrencen intiaani-keskukseen ja hänen mukanaan kuninkaallisen kutsun viiden heimon johtajille lähettää edustajia neuvotteluun ja tutustumaan kuvernööriin. Retkikunnalla oli satakaksikymmentä suurta kanoottia ja kaksi ruuhta, jotka oli maalattu monilla kirkkailla väreillä ja jokaisessa kanootissa liehui Ranskan lippu. Kuukauden matkan jälkeen he pääsivät Ontario-järvelle. Satojen kauniiden saarten ohi pujotteli tämä värikäs pitkä laivue, sotaryhmityksessä, sotilaat täysissä virkapuvuissaan. Kaukana järvellä otti heidät vastaan irokeesien sotakanootti, jossa oli heimon arvokkaita johtajia. He ilmoittivat, että heidän kansansa odottaa matkailijoita Cataraquin rannalla, ja he ovat tervetulleita.

Perillä he näkivät, että intiaanit olivat jo kotiutuneet metsän reunaan. Heillä oli mukanaan monia perheitä, nuotiotulet paloivat ja majat olivat valmiita. Frontenacin joukkue pystytti telttansa joen rantaan ja seuraavana aamuna, kolmastoista päivä heinäkuuta, sotilaat ryhmittyivät telttojen eteen, rummut ja torvet soivat, kutsuen intiaaneja neuvotteluun ja ottamaan vastaan kirkon ja suuren valkoisen isän siunaus.

Frontenac oli hyvin varustautunut matkalleen. Hänellä oli mukanaan intiaaneille kaikenlaisia lahjoja. Lapsille hänellä oli makeisia, naisille kirkkaita kankaita, tupakkaa ja pyssyjä miehille. Hän oli loistava puhuja, vaikka hänen täytyikin puhua tulkin välityksellä. Hän lupasi kaikille heimoille Ranskan kuninkaan suojeluksen ikuisiksi ajoiksi, jos he puolestaan suostuvat liittolaisiksi, kääntyvät valkoisen miehen uskontoon ja lähettävät lapsensa kouluun. Koko tämän hyvittelyn päätarkoituksena oli saada intiaanien suostumus ja suojelu uudelle linnoitukselle, jonka rakentaminen oli heidän matkansa tarkoitus.

Samana päivänä katsottiin linnoitukselle sopiva paikka ja aloitettiin työt. Suuria puita kaadettiin, ojia kaivettiin, aitauksia valmistettiin sellaisella vauhdilla, että intiaanit olivat ihmeissään, ja viikon kuluttua ensimmäiset rakennukset olivat valmiita. Frontenac lähetti osan miehistöstä Montrealiin hakemaan lisää varastoa ja hän itse jäi joksikin aikaa asumaan uuteen linnoitukseen. Kesän aikana useita heimoja kävi tapaamassa Frontenacia, ja kaikille hän lupasi kuninkaan suojeluksen, ja näin hän ystävystyi melkein kaikkien heimojen kanssa, jotka asustivat Ontario-järven ympärillä.

Montrealin kauppiaat ja kirkkoherrat suhtautuivat epäillen tähän uuteen yritykseen. He olivat kateellisia, sillä pian he huomasivat, että tämä uusi asutuskeskus Ontarion rannalla, jos sen sallitaan kasvaa, tulee vähentämään heidän kauppamahdollisuuksiaan intiaanien kanssa.

Kuultuaan monet uhkaukset ja vaatimukset, että linnoitus pitää hävittää, La Salle meni Ranskaan kuninkaan puheille, anoi itselleen omistusoikeutta linnaan, jonka hän nimitti Fort Frontenac, sen rakentajan kunniaksi. Hän lupasi rakentaa kirkon ja koulun, kääntää intiaaneja Ranskan alamaisiksi ja antaa puolet kaikista kauppavoitoista kuninkaalle. Kun La Salle tuli takaisin Canadaan, oli hänellä omistuspaperit linnaan ja kaikkiin maihin sen ympärillä. Tämä maatila olikin sen ajan suurin ja arvokkain.

La Salle rakasti yksinäisyyttä ja valtaa. Sen hän saavutti Frontenacin linnassa. Kahden vuoden aikana ensimmäiset puurakennukset hävitettiin ja tilalle rakennettiin vahva kivilinnoitus, ja kaikki maat ympärillä aidoitettiin. Linnassa oli paja, leipomo ja mylly, kiviseiniin kiinnitettiin yhdeksän pientä tykkiä ja sotilaat pitivät järjestystä. Yli sata eekkeriä maata muokattiin, Montrealista tuotiin lehmiä, sikoja ja kanoja ja niin alkoi pieni ranskalainen kylä kasvaa Ontarion rannalle, ja päivän matkan päässä oli suuri intiaanien asutuskeskus.

La Salle rikastui turkiskaupoilla, mutta se ei ollut hänen elämänsä päämäärä, hänen mielensä paloi kauemmaksi, valloitusmatkalle etelään, Ohion ja Mississippin laaksoon.

(Jatkuu)

LÄNNEN NAUDANLIHAA
Punaisen ja sinisen leiman
45c pauna
PUOLISKOINA
SPRINGER PARK FARMS
45 Elm St. W., CPRn ylik. vieressä

Suomalainen autokorjaamo
D. G. MOTORS
PAUL LUOMA
Erikoistunut automaattisiin vaihteisiin
Yleistä autokorjausta
KAIKKI TYÖ TAATAAN
KOHTUULLISET TAKSAT
Puhelin 674-0988, kotiin 694-4387
387 Bessie Street, Sudbury, Ont.

LAITTEIDEN KORJAUSTA
- Ketjusahoja
- Ulkolaitamoottoreita
- Ilmajäähdytteisiä moottoreita
- Westinghouse sähkölaitteita ja televisioita
- Propane-kaasua

Jäähdytyslaitteita koteihin ja liikelaitoksiin
MASSEY SALES & SERVICE CENTRE
LAITTEIDEN MYYNTI JA HUOLTO
E. N. MacDonald, omist.
Puh. 869-1671, Espanola, Ont.

KAIKENLAISTA
PUUTAVARAA
ja
RAKENNUS-TARPEITA
SÄHKÖ- ja PUTKITUS-TARPEITA - MAALIA
kohtuullisin hinnoin
RICHARD LAKE LUMBER
& Builders Supply Ltd.
PUH. 673-8487
Posti: Site 8, R. R. 3, Sudbury
Maantie 69 etelään
Richard Lake

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Työn Pulston sauna on täällä tämä viikonvaihteen aikana auki seuraavasti: Perjantaina, joulukuun 30 pnä kello 4—11 ip ja lauantaina, joulukuun 31 pnä kello 10 ap —3 ip.

Wanupissa uudenvuoden tanssit 31 pnä

Wanupin suomalaisella haalilla on tavanmukaiset uudenvuoden tanssit lauantaina, joulukuun 31 päivänä. Soitosta huolehtii Niilo Baston yhtye.

Haalin ovet avataan yleisölle jo kello 9 aikaan illalla mutta soitto alkaa kello 9.30. Juhlahattuja, pillejä ja muita, kuten aina uudenvuoden tansseissa. Tervetuloa, sanovat tilaisuuden järjestäjät.

Muutos Neelon-Garson kirjastossa

Neelon-Garsonin kunta liittyy North Central Regional kirjastoon, joka sopimuksen mukaan toimittaa kirjat kunnan kirjastoon.

Kirjasto on perustettu kolme vuotta sitten ja siinä on 200 lasta ja 50 aikuista aktiivijäseninä.

Lainakirjasto, jossa on noin 1,500 kirjaa, tulee olemaan avoinna kuten ennenkin maanantaina ja keskiviikkona iltaisin ja lauantaisin aamulla.

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia - Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN 675-7585
72 Cedar Street Sudbury

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. 674-6074
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ
"A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

Putkitus-, lämmitys-, pelti- ja ilmanvaihtotöiden expertit
NELSON Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
Puh. 673-4273 ja 674-7115
100 Maki Ave. Sudbury

KESTOKIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus
Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. - Puh. 673-1590
Rautatien vieressä Sudbury

POLTTOÖLJYÄ
Voitte ostaa lämmitysöljynne vähittäismaksulla. Automaattinen öljypalvelumme takaa että öljysäiliössänne on aina öljyä.
NYT VAPAA POLTTIMOIDEN HUOLTO
Lämmityslaitteiden edustajat ja ylöspanijat
DAVEY FUELS SUDBURY LIMITED
Puhelin 675-5647
54 ELM ST. W. SUDBURY

KAKSI SUOMALAISEN KODIN
KULTAISTA KIRJAA

KORU-KALEVALA
SUOMEN KANSALLISEEPOS
Kuvittanut ja painatustyön suunnitellut Akseli Gallen-Kallela.
729 SIVUA - HINTA SID. NAHKAS. $9.00
Aikaisempien runonkerääjien työtä jatkaen Elias Lönnrot ahkerasti keräsi kansanrunoutta, painatti ensin vihkona "Kanteleen" sommitteli sitten sekä Suomen että Vienan Karjalasta saamistaan aineksista ns. vanhan Kalevalan ja saatuaan lisiä laajennetun laitoksen kustantamiseen ilmestyi Kalevala täydellisenä laitoksena, käsittäen 50 runoa ja 22,795 säettä.
Kalevalalla on ollut tavattoman nostava ja hedelmällinen vaikutus Suomen kansan hengelliseen elämään ja taiteeseen. Sen vaikutuksesta kansalliseen taiteeseen viitattakoon vain nimiin Kivi, Erkko, Leinot Aho, Takanen, Wikström, Kajanus, Sibelius, Merikanto Melartin Launis, Madeoja ja ennen kaikkea Gallen-Kallela.

Aleksis Kivi:
VALITUT TEOKSET
528 SIVUA - HINTA SID. $3.75
Sisällys: Seitsemän veljestä, Nummisuutarit, Kihlaus, Lea ja runot.
"Aleksis Kivi, suomalaisen runouden suurin luonnonnero tuli kolmenkymmenen vuotiaana tekijäksi suomalaiseen kulttuuriin — hän oli vasta sivuuttanut sen iän, jota Dante kutsuu 'elomme vaelluksen keskitieksi", kun hän jo oli astunut elämän rajan tuolle puolen. Tuoreudessaan, sisäisessä voimassaan ja henkisessä ulottuvaisuudessaan on hänen ilmestyksensä vielä tänä päivänä vailla vertaansa suomenkielisessä kirjallisuudessa; hänen yhtä syvällisen kuin rikkaan runoutensa maanääriä on tuskin vielä mitattu.
Aleksis Kiven ääni tulee suurten valtateiden takaa, missä luonto ja viljelys ovat tavanneet toisensa ensimmäisessä neitseellisessä kosketuksessa. Jotakin mitä Suomen luonnossa on salaperäisintä, suomalaisessa kansansielussa syvintä, meissä itsessämme ominaisinta, on kiertynyt runon rihmaksi Aleksis Kiven kaipuulinnun, hänen kehrääjänsä rukissa. Siksi ei hänen runoutensa lumous ole koskaan Suomessa loppuva, siksi etsiytyvät aina uudet sukupolvet sen luo, saadaksensa kuulla oman sydämensä puhuvan." — V. A. Koskenniemi teoksessaan "Aleksis Kivi".
Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.

Muusinlihasta ristikkojen taa

Kuuden lapsen isä, 54-vuotias Francis Noel Val Caronista, tuomittiin tiistaina oikeudessa 30 p:ksi pakkotyöhön 400 dollarin hintaisen hirvenlihamäärän varastamisesta Ronald Fraserin ulkosuojasta lokakuun 10 p:nä.

Noelin lakimies Harold Beaudry sanoi hänen olleen alkoholin vaikutuksen alaisena teon tehdessään. Tuomari W. F. Woodliffe ei kuitenkaan katsonut alkoholin vaikutuksen alaisuutta puolustukseksi, vaan oli sitä mieltä, että teko oli tahallinen.

"Valkoinen joulu" myöhästyi vähän

Sudburylaisten "valkoinen joulu" myöhästyi vähän, mutta sitä runsaammin sitten saatiin sitä valkoista ainetta josta hiihtäjät uneksivat kesälläkin.

Ei Sudburyssa aivan "musta joulu" ollut, mutta siksi vähän oli lunta maassa, ettei hiihtäjillä ollut mitään mahdollisuutta "himourheilunsa" harjoittamiseen. Torstaita vastaisena yönä tuli kuitenkin lunta ainakin omiksi tarpeiksi — ehkä kymmenkunta tuumaa — ja lisää lunta pyrytti hiljalleen vielä lehtemme painoon mennessä.

Autoilijat, talonmiehet ja jalankulkijat eivät siitä erikoisemmin pitäneet, mutta koululomalaiset ja erikoisesti hiihtourheilun harrastajat tervehtivät lumentuloa vähän myöhästyneenä "joululahjana".

Kasvua musiikin tahdissa

Sydney, Australia. — Muuan australialainen maanviljelijä New South Walesin maakunnassa yrittää viljellä suurempia ja parempia banaaneja "soittamalla kasveilleen musiikkia niiden kasvaessa".

Ted Hamey ja hänen poikansa Ian ovat asentaneet kovaäänisiä banaaniveljelyksilleen Coff's Harbour-nimisellä maatilallaan. Kovaääniset välittävät yhtä ja samaa venyttävää, matalaa ja meluisaa säveltä, joka ei kuulosta musiikilta ihmiskorvassa. Sävel tuntuu kuitenkin tehoavan banaaneihin, sillä maanviljelijä ja hänen poikansa väittävät, että eräs kasvi, joka on "kuunnellut" säveltä yli vuoden, kantaa viljelyksen kauneimmat ja parhaimmat hedelmät. Eräs maaperän tutkija sanoi hämmästyneensä "musiikkimenetelmän" vaikutusta, jota hän piti kaikkia lannoitusmenetelmiä tehokkaampana.

Ian Hamey kertoi saaneensa ajatuksen eräästä amerikkalaisesta aikakausilehdestä, jossa selostettiin Illinoisissa tehtyjä kokeita. Isänsä kanssa hän kokeili menetelmää ensin kaaleihin, punajuuriin, herneisiin ja tomaatteihin, joista viimeksi mainitut kaksi antovat parhaat tulokset. Tomaattiveljelmät, joissa musiikkimenetelmää kokeiltiin, antoivat 60 prosenttia runsaamman sadon ja herneviljelmät peräti 200 prosenttia runsaamman sadon kuin ilman musiikkia kasvaneet viljelykset.

Paleltumista auttaa kuuma kylpy

Lumella hierominen ei paleltumissa suinkaan ole paras keino. Näin kertoivat lääkärit Saksassakin kokoonnuttuaan 3. kansainvälisten lumivyörykongressiin Garmisch Partenkircheniin. Useiden maiden alppikiipeilijät ja vuoristovartijat osallistuivat neuvonpitoon. Kylmän uhreille suositeltiin lämmintä kylpyä ja kuumaa alkoholipitoista totia "sulattamiseksi". Paleltuneet kädet tai jalat on paras upottaa lämpöiseen veteen, joka puolen tunnin kuluessa saa vähitellen lämmetä aina 45 asteeseen saakka. Tuskien lieventämiseksi olisi käytettävä sopivia ruiskeita. — Lumivyöryjen uhrien kohdalla pahin vihollinen on aika, todettiin kongressissa. Metrin paksuisen lumipeitteen alta saadaan puolen tunnin kuluttua vain joka toinen enää elävänä esille. Jos lunta on kaksi metriä tilanne pahenee jälleen kaksinverroin. Ainoa mahdollisuus tehokkaaseen lumihädästä pelastamiseen on vuoristovartijoiden mukaan helikopteripalvelulla.

Synnytys kaivossa

Varsova. — Nuori puolalainen vaimo on synnyttänyt lapsen kaivossa samaan aikaan kun hän epätoivoisesti kamppaili pysyäkseen pinnalla.

Varsovalainen iltapäivälehti Kurirer Polski kertoi viime viikolla että nainen oli pudonnut kaivoon ollessaan hakemassa vettä. Yrittäessään eräästä putkesta pitäen pysytellä pinnalla alkoivat poltot.

Naisen avunhuutojen hälyttämät naapurit löysivät lopulta naisen, joka täysin uupuneena piti lasta toisella kädellä pinnalla samalla kun hän toisella kädellä piti kiinni putkesta. Nainen selviytyi onnettomuudesta vammoitta kun taas lapsen kerrotaan saaneen keuhkotulehduksen.

NLn laivojen ansiosta uusi liikenne-ennätys

Montreal. — Yli kahdensadan valtameri- ja rannikkolaivan otaksutaan tuovan lastia Montrealiin talvilaivauskauden aikana, tiedoitti sataman johtaja Guy Beaudest äskettäin.

Talvilaivauskausi kestää joulukuusta huhtikuuhun. Vuonna 1965-66 tuli satamaan 170 laivaa. Nyt odotetaan ennätysmäistä laivaliikennettä, yli 200 laivaa.

Mr. Beudest antoi tämän lausuntonsa Montreal—Murmanskin linjan avajaisjuhlassa. Neuvostoliiton puhemiehet ovat selittäneet, että 25 neuvostoliittolaista laivaa tulee talven aikana Montrealiin. Nämä laivat liikennöivät Välimeren alueella, Pohjois-Euroopassa ja päättävät matkansa Murmanskiin.

Manchesterin Kennedy-kirja myös Suomeksi

William Manchesterin kohua herättänyt kirja presidentti Kennedyn murhasta ja sen jälkinäytöksestä, Presidentin kuolema ilmestyy ensi vuonna suomeksi, kerrottiin kustannusyhtiö Tammesta. Tekijän viimeistelemä lähes 700-sivuinen teos on parhaillaan suomennettavana ja julkaistaan alkuperäisessä muodossaan ellei kirjailija tee siihen vielä korjauksia. Suomenkielenpainos julkaistaan todennäköisesti ensi vuoden syyskuussa.

Meillä on ilo ilmoittaa, että tyttäremme

MIRJA LIISA

ja

ANTHONY PELECI

ovat kihlautuneet joulukuun 24 päivänä 1966

Mr. ja Mrs. Olavi Lindroos
R. R. 3, Sudbury, Ont.

ROMAANEJA
jotka kertovat:
sodan järkyttävästä tuhosta,
inhimillisyydestä,
rakkaudesta ja vihasta

DAPHNE DU MAURIER:
Rebekka
431 sivua - Hinta nid. $1.80
Tämä romaani kertoo Max de Winterin, Manderleyn upean kartanon omistajan ja hänen nuoren vaimonsa tarinan.
Kirjailija Daphne du Maurier kohosi tällä romaanillaan maailmanmaineeseen. Miljoonat lukivat sen ahmimalla ja Hollywood teki siitä menestyselokuvan.

RICHARD WRIGHT
Musta poika
268 sivua - Hinta nid. $1.25
"Musta poika" kertoo kirjailijan oman tarinan siihen hetkeen saakka, jolloin paljon kokenut nuorukainen astuu junaan ja matkustaa pohjoiseen löytääkseen paikan auringossa. Teos on havainnollinen ja terävä analyysi neekerin sielusta, ulkopuolelle jäämisen kammosta ja rajattomasta pelosta. Pohjasävy on liikuttava, järkyttävä, siinä on lämmintä inhimillisyyttä ja rakkautta, se on väkevä vetoomus oikeudenmukaisen elämän puolesta.

FRANCOISE SAGAN:
Pidättekö Brahmsista
130 sivua - Hinta sid. $1.25
Francoise Saganin pariisilaisromaani on maailmankuulun kirjailijattaren ennakkoluulotonta kynänjälkeä. Pariisi on tämän ranskalaisen kolmiodraaman taustana: Pariisin kadut, pehmeävarjoiset bulevardit, suurkaupungin yöelämä syksy, talvi ja kevät.

LEWIS WALLACE:
Ben-Hur
352 sivua - Hinta nid. $1.25
Ben-Hur on ylhäisen juutalaissuvun jälkeläinen ja kiihkeä isänmaanystävä. Messala, jonka kanssa hän on leikkinyt lapsuutensa leikit, saapuu Jerusalemiin Rooman rautaisten legioonien päällikkönä. Ystävysten välit rikkoutuvat.

Helen Keller
ELÄMÄNI TARINA
170 sivua - Hinta nid. $1.25
Helen Keller kuvaa omaelämäkerrassaan murtautumistaan sokeuden ja kuurouden yöstä.

ALFRED HITCHCOCK:
Olipa kerran murha
190 sivua - Hinta sid. $1.25
"Ellette pane pahaksenne, haluaisin ehdottaa, ettette lukisi näitä kertomuksia viimeiseksi ennen kuin sammutatte valot. Ne unet, nähkää."— Alfred Hitchcock.

Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing Company Limited
BOX 69 SUDBURY, ONT.

Mrs. John Kennedy poistumassa eräästä Pine kadun rakennuksesta Manhattanissa vierailtuaan tuomari Peckin luona tarkoituksella saada estetyksi presidentti Kennedyn murhasta kirjoitetun Manchesterin kirjan julkaisemisen.

Sota voi kestää vuosikausia sanoo jenkki-kenraali

New York. — Etelä-Vietnamissa olevien amerikkalaisjoukkojen komentaja kenraali William Westmoreland sanoi maanantai-iltana televisiohaastattelun yhteydessä, että Vietnamin sota "on kääntynyt meille edulliseksi", mutta siellä tarvitaan enemmän amerikkalaisia joukkoja.

Hän varoitti että Vietnamin sodan mittaa on laskettava vuosissa eikä kuukausissa, ja että "enemmän sotilaita tarvitaan meidän maastamme, ja toivottavasti myös vapaan maailman liittolaismaista."

"Meidän täytyy valmistautua siihen, mitä kommunistit sanovat pitkäksi sodaksi. Sen kestämisaikaa ei mitata kuukausissa vaan vuosissa."

Yhdysvalloilla on nyt 370,000 sotilasta Etelä-Vietnamissa.

Lentorikossa kuoli 111

Saigon. — Amerikkalaisen transporttilentokoneen jouluaattoisessa alassyöksyssä Danangin lähettyvillä, on tiettävästi kuollut 11 ihmistä.

Amerikkalaispiirien tietojen mukaan 13 ihmistä on lisäksi kateissa ja 18 muuta loukkaantunut. Kuolleitten joukossa on CL-44 transporttikoneen 4-henkinen amerikkalaismiehistö.

Suuri ydinräjäytys Nevadan asemalla

Las Vegas, Nevada, Yhdysvallat räjäytti viime viikolla Nevadan koeasemalla suurimman maanalaisen ydinkokeen, joka koskaan on toimeenpantu Yhdysvalloissa.

Ydinlataus jonka voimakkuus oli 10—50 kertaa suurempi kuin Hiroshiman toisen maailmansodan lopulla pudotettu atomipommi, räjäytettiin 1,230 metrin syvyisessä kuilussa 135 kilometrin päässä luoteeseen Las Vegasista. Räjähdyksen voimakkuus oli 200,000—1.000,000 trotyylitonnia, kun taas Hiroshiman pommin voimakkuus oli 20,000 trotyylitonnia.

Yhdysvaltain atomienergiakomissio kieltäytyi paljastamasta millaista ydinlatausta kokeessa oli käytetty. Eräiden tietojen mukaan lataus oli lämpöydin- eli vetypommi.

Vuonna 1963 Moskovassa solmittu osittainen ydinkoekieltosopimus sallii ainoastaan maanalaiset ydinkokeet, kun sen sijaan maassa, vedessä ja ilmassa ja avaruudessa ovat kokeet kiellettyjä.

Kyyhkyset pudottavat lentokoneita alas

Teheran. — Kyyhkysten lennättäminen on kielletty kaikkialla Iranissa, koska sen on todettu aiheuttaneen useita lento-onnettomuuksia. Poliisit ovat saaneet hallitukselta jyrkät määräykset pidättää jokainen, joka lennättää kyyhkysiä.

Matalalla lentävät kyyhkyset, jotka kiertelevät 30—40 linnun parvissa pääkaupungin Teheranin yllä, ovat vaarana Mehrabadin lentokentän tulo- ja lähtöliikenteelle. Joitakin ilmavoimien koneita on syöksynyt maahan, kun kyyhkysiä on ilmestynyt niiden suihkumoottoreihin, kertoivat poliisit.

Kyyhkysten lennättäminen on vanha irlantilainen ajanviete, ja sitä harrastaa Teheranissa ja sen esikaupungissa kymmenisentuhatta ihmistä. Harrastukseen kuuluu monenlaisia rituaaleja, ja linnun omistajan suuri hetki koittaa, kun hän voi nostaa katseensa ja nähdä kyyhkysensä lennossa. Hänen menestyksensä mittana on tuntimäärä jonka kyyhkynen pysyttelee ilmassa.

Tilatkaa Vapaus!

Times siirtyi lehtilordin omistukseen

Lontoo. — Englannin hallitus hyväksyi viime viikolla canadalaissyntyisen Lordi Thomsonin suunnitelmat ottaa haltuunsa 181 vuotta vanha The Times-lehti. Kauppaministeri Douglas Jay ilmoitti parlamentille hyväksyneensä riippumattoman monopolikomission suosituksen, jonka mukaan 73-vuotias lehti- ja televisiokuninkaan suunnitelmat eivät ole yleisen edun vastaisia.

Jay sanoi komission saaneen Thomsonilta takeet siitä, että Times jatkaa toimintaansa ja että lukijakunta saa edelleen "hyvän ja eräissä suhteissa jopa entistä paremman lehden".

Timesin, jota on joskus kutsuttu "ukkoseksi" sen huomiota herättävien pääkirjoitusten johdosta, joutuminen Lordi Thomsonille merkitsee tämän elinikäisten unelmien toteutumista. Lordi Thomson omistaa ennestään yli sata sanomalehteä ja sata televisioasemaa, mutta hän on aina yrittänyt saada haltuunsa englantilaisen kansallisen päivälehden.

Monopolikomission päätös oli isku kilpaileville lehdille ja pankkiyhtymille, jotka ovat yrittäneet ostaa lehden ja säilyttää sen englantilaisten käsissä. Lordi Thomsonin tarkoituksena on perustaa uusi yhtiö, jota hän itse pystyy valvomaan, toimittamaan The Timesia ja The Sunday Timesia, jonka hän jo ennestään omistaa.

ALOITTAKAA
Euroopan vierailunne
SAKSIEN AVULLA
Yksinkertaisesti leikatkaa irti tämä kuponki ja lähettäkää meille. Me lähetämme teille täydelliset tiedot Atlantintakaisesta matkustuspalvelusta, minkä tarjoaa venäläinen valtamerilaiva "Alexandr Pushkin". Vuonna 1967 tulee olemaan kuusi kulkuvuoroa Montrealista Leningradiin. Ja te voitte tulla laivaan tai mennä maihin Lontoossa, Kööpenhaminassa tai Helsingissä. Erinomainen tapa aloittaa Euroopan matka. Ottakaa selvä jo tänään...
T/X „АЛЕКСАНДР ПУШКИН"
REGISTERED IN U.S.S.R. 1965
TO MARCH SHIPPING AGENCY LTD., 83 KING STREET EAST, TORONTO, CANADA
I'd like to know more about the "Alexandr Pushkin". Haluan tietää enemmän "Alexandr Pushkinista".
NAME
ADDRESS
APT.
CITY
ZONE PROVINCE

Turvavyöt Englannissa pakollisiksi

Ensi vuoden huhtikuun ensimmäisestä päivästä lukien ovat turvavyöt pakollisia Englannissa. Tällä toimenpiteellä pyritään alentamaan liikenteessä surmansa saaneitten määrää 60 prosentilla. Virallisten tilastojen mukaan sai Englannissa viime vuonna 7,952 henkilöä surmansa liikenteessä.

KOLME MIELENKIINTOISTA TEOSTA

Elvi Sinervo:
PALAVANKYLÄN SEPPÄ
267 SIVUA - HINTA NID. $3.95
Elvi Sinervon omaelämäkerrallisiin aineksiin pohjautuva esikoisromaani jäi ilmestyessään vuonna 1939 lähestyvän sodan varjoon. Kuluneiden vuosien perspektiivista katsottuna tämä teos luo yllättävän tasapuolista, selkeää ja syvälle ulottuvaa valoa ensimmäisten itsenäisyysvuosiemme sosiaalisiin kysymyksiin, ja valloittaa ansiokkaasti paikkansa näitä asioita pohtivassa sodanjälkeisessä kirjallisuudessamme.
Teos kuvaa helsinkiläistä työläisperhettä, jonka kansalaissodan tapahtumat heittivät Pohjanmaan lakeuksille. Isä Hermanni Rintaluoma irtaantuessaan kohtalotovereistaan pakenee pieneen yksilölliseen unelmaan omasta pajasta, jossa hän voisi työskennellä riippumattomana, kenenkään utelematta hänen aikaisempia vaiheitaan.
Koruton kertomus miehen unelmasta ja sen haaksirikosta olosuhteiden paineessa on heijastusta tekijän omasta maailmankatsomuksen ja taiteilijantien etsinnästä, samalla kun se on hienoa ja näkemyksellistä kansalaissodan jälkiajan tilitystä. Teokseen liitetty novelli "Näköala vuorelta" tuo toiselta suunnalta valotetun lisänsä kuvatun perheen kohtaloihin.

Thomas O. Buchanan:
KUKA MURHASI KENNEDYN?
193 SIVUA - HINTA SID. $3.75
Amerikkalaisen tiedemiehen ja kirjallijan Thomas G. Buchananin teoria presidentti Kennedyn murhasta on kulovalkeana levinnyt Euroopan pääkaupunkeihin. Suurlehdet lainaavat otteita siitä, mielipiteet kuohuvat. Mutta Amerikan virallinen taho vaikenee.
Buchanan on viettänyt pitkiä aikoja Dallasin oikeuspalatsissa seuloen ja asettaen oikeisiin yhteyksiinsä jokaisen tapahtumaketjua sivuavan tiedonmurusen. Kiistattomat todisteet viittaavat siihen, että ainakin kahden kiväärimiehen on täytynyt ampua Kennedyä eri suunnilta — eikä kumpikaan näistä ole voinut olla Oswald! Murskaavin todistusaineistoin Buchanan osoittaa kuinka harkitsematon ja helposti johdettava mies on valittu soveliaaksi pääsyylliseksi rikokseen, jonka takana vaikuttavat mahtavat voimat.
Riippumattomana, tieteellisen tarkkana tutkijana Buchanan on ollut Dallasin poliisia edullisemmassa asemassa. Hänen esittämänsä ratkaisu on johdonmukainen, kohta kohdalta vankasti perusteltu.

Maurice Solotow:
MARILYN MONROEN ELÄMÄ
422 SIVUA - HINTA SID. $3.50
Mitä yhteistä on arkipäiväisellä ja hiljaisella tytöllä, joka syntyi aviottomana, varttui lastenkodissa sekä monissa kasvatuskodeissa, joutui lapsena väkivalan uhriksi, joka oli arka, änkytti ja eli haavekuvien unelmien maailmassa sekä kaunilla, maailmankuululla elokuvatähdellä, joka oli oman alansa kenties tehokkain kaupallinen vetonaula?
Tyttö ja kaunotar ovat yksi ja sama henkilö — Marilyn Monroe, josta amerikkalainen kirjailija Maurice Zolotow kertoo yksityiskohtaisena ja sujuvatyylisessä teoksessaan.
Kirjailija huomasi, että todellinen Marilyn Monroe oli paljon kiinnostavampi kuin mielikuvituksen ja mainoksen luoma filmivamppi. Marilyn Monroen elämäkerta antaa näyttelijättärestä psykologisesti osuvan kuvan ja lisäksi sen sivuilla tutustumme Hollywoodin kulissien takaiseen elämään.
Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.